

บทที่ 3

ผลการประเมินโครงการเร่งรัดการป้องกัน และควบคุมโรคเอดส์

การประเมินผลโครงการเร่งรัดการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์จังหวัด
เชียงใหม่เป็นลักษณะของการวิจัยประเมินผลโดยพยายามที่จะค้นหาข้อมูลและหาคำตอบเพื่อ
เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานและการบริหารโครงการ ซึ่งการประเมินผลดัง
กล่าวได้ปรับปรุงใช้รูปแบบการประเมินผลแบบ CIPP (Context - Input - Process - Product
Model) เป็นแนวทางในการดำเนินการประเมินผล โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ประกอบกับการใช้
ข้อมูลเชิงคุณภาพในการค้นหาคำตอบ

การนำเสนอผลการประเมินโครงการเร่งรัดการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์
ในบทนี้ ได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์การดำเนินงานตามโครงการเร่งรัดการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ใน
ระดับอำเภอ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็นและพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นและทัศนของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต่อการดำเนิน
โครงการเร่งรัดการป้องกันโรคเอดส์ของจังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์การดำเนินงานตามโครงการเร่งรัดการป้องกันและควบคุมโรค เอดส์ในระดับอำเภอ

การวิเคราะห์การดำเนินงานตามโครงการเร่งรัดการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ใน
3 อำเภอ ได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. วัตถุประสงค์และเนื้อหาของโครงการ
2. ปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับบุคลากร งบประมาณ วัสดุ/ครุภัณฑ์ สถานที่ดำเนินการ
และระยะเวลา
3. กระบวนการดำเนินงานของโครงการ
4. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์

ทั้งนี้การประเมินผลในส่วนที่ 1-3 นั้นได้ทำการประเมินแยกตามรายโครงการ/
กิจกรรมที่เสนองบประมาณจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ และจำแนกตามอำเภอ
3 อำเภอ คือ อำเภอสารภี อำเภอแม่ออน และอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ส่วนการประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์นี้ได้ทำการประเมินผล
และ วิเคราะห์ในภาพรวมของอำเภอแต่ละอำเภอเป็นหลัก ทั้งนี้เพื่อผลทางด้านการกำหนด
นโยบายของคณะกรรมการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ระดับอำเภอ (ทป.สอ) ตลอดจนคณะ
กรรมการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ระดับจังหวัด

โครงการสารกิต্তานภัยเอคส์

1. วัตถุประสงค์

โครงการสารกิต্তานภัยเอคส์ได้กำหนดวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เผยแพร่ความรู้เรื่องโรคเอคส์แก่กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มแม่บ้าน พ่อบ้าน และกลุ่มหนุ่มสาว
2. ให้ชุมชนร่วมมือกันในการป้องกันและควบคุมโรคเอคส์และยอมรับผู้ป่วย รวมทั้งช่วยเหลือดูแลผู้ป่วยและครอบครัว
3. เพื่อให้อาสาสมัครที่ได้รับการคัดเลือกสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ติดเชื้อและบุคคลกลุ่มเสี่ยงทุกกลุ่ม
4. ให้เจ้าหน้าที่เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินการควบคุมโรคเอคส์
5. ทุกตำบลมีกองทุนสำหรับช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอคส์

2. เนื้อหาการอบรมและความสอดคล้องกับสถานการณ์เอคส์ในอำเภอ

จากการเข้าติดตามและมีส่วนร่วมศึกษางานของโครงการนี้ ปรากฏว่า กิจกรรมที่ทีมงานได้ดำเนินการมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ของโรคเอคส์ในอำเภอ และจากการพิจารณาเนื้อหาของการอบรมนั้นปรากฏว่า

1. มีการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอคส์
2. ให้คำแนะนำในการปฏิบัติตัวต่อผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอคส์ เพื่อกลุ่มตัวแทนหมู่บ้านจะได้นำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่แก่ประชาชนในหมู่บ้านของตนเองต่อไป
3. ในส่วนของเจ้าหน้าที่โครงการฯ มีการจัดสัมมนาเกี่ยวกับโรคเอคส์และการไปศึกษาดูงานตามโรงพยาบาลที่ประสบความสำเร็จในการทำงานเกี่ยวกับโครงการโรคเอคส์

4. กองทุนสำหรับผู้ติดเชื้อในทุกตำบล ทุกหมู่บ้าน ทางสาธารณสุขอำเภอ สารภีได้แจ้งให้แต่ละหมู่บ้านจัดตั้งคณะกรรมการ 5 คน มีผู้ใหญ่บ้านหรือกำนัน และประธานกลุ่ม มีกรรมการอีก 4 คน พร้อมส่งรายชื่อให้กับ สสอ. และจะได้รับเอกสารแนวทางการใช้กองทุนให้แก่ทุกหมู่บ้าน ซึ่งมีจำนวน 2,813 หมู่บ้าน

อย่างไรก็ตามโครงการนี้เป็นการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ตัวแทนจาก 12 ตำบล ตำบลละ 8 คน รวม 96 คน เพื่อเข้ารับการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ รวมไปถึงการอบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธีการให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อภายในชุมชนของตนเอง (เป็นการสร้างวิทยากรระดับตำบล) โดยใช้เวลา 3 วัน ทั้งนี้ในช่วงเช้าจะเป็นการบรรยายโดยให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น สำหรับช่วงบ่ายเป็นกิจกรรม โดยแบ่งกลุ่มตามตำบลเพื่อเล่นเกมส้อมี่เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องที่บรรยายในช่วงเช้า และให้สมาชิกแต่ละคนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และหลังจากเสร็จการอบรมแล้วจะมีการวางแผนปฏิบัติงานในชุมชนของแต่ละตำบล โดยกลุ่มวิทยากรที่ผ่านการอบรมจะนำความรู้ได้รับไปเผยแพร่ให้กับกลุ่มตัวแทนของหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มพ่อบ้าน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มหนุ่มสาว กลุ่มละ 5 คน

3. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

3.1 บุคลากร

ผู้รับผิดชอบโครงการนี้คือ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสารภี ดังนั้นบุคลากรในการดำเนินงานจึงเป็นบุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอสารภีทั้งสิ้น นอกจากนี้ยังมีบุคลากรจากหน่วยงานอื่นเข้าร่วมงานด้วย คือ

- บุคลากรจากศึกษาธิการอำเภอสารภี ที่ช่วยดูแลในเรื่องต่างๆ ไป เช่น อาหาร เครื่องดื่ม
- คณะครูและนักเรียนโรงเรียนสารภีพิทยาคม ที่ดูแลเรื่องการจัดสถานที่
- วิทยากรผู้บรรยาย ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่นมหาวิทยาลัย เชียงใหม่

สำนักงานควบคุมโรคติดต่อ เขต 10 เชียงใหม่ และองค์กรพัฒนาเอกชน เป็นต้น

3.2 งบประมาณ

โครงการนี้ใช้งบประมาณตามที่มีการเสนอต่อทางสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดเชียงใหม่คือ งบประมาณ 423,360 บาท อุปสรรคของการจัดใช้งบประมาณนั้นพบว่า ความล่าช้าของการดำเนินงานในการเบิกจ่ายงบประมาณความอีกทั้งซับซ้อนและความคลุมเครือในการจัดหมวดเงินงบประมาณในการเบิกจ่าย ดังนั้นทางคณะทำงานจึงต้องสำรองจ่าย ก่อน ปัญหาที่ตามมาคือ เงินงบประมาณที่จะใช้จึงไม่เพียงพอสำหรับเรื่องกองทุนนั้น ปัจจุบัน ยังไม่มีการดำเนินงาน ใด ๆ เนื่องจากยังไม่ได้รับงบประมาณ อย่างไรก็ตามงบประมาณที่กำหนดไว้ ก็คาดว่าจะเพียงพอในการดำเนินงานตามโครงการ

3.3 วัสดุ/ครุภัณฑ์

โครงการนี้ได้ใช้วัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ของหน่วยงาน ซึ่งพบว่ามีปริมาณเพียงพอและสอดคล้องกับเนื้อหาในการอบรมและได้อำนวยความสะดวกในการจัดทำโครงการ

3.4 สถานที่

โครงการนี้ได้ใช้สถานที่ในการจัดทำโครงการหลายแห่ง คือ

- การสัมมนาเจ้าหน้าที่ ได้จัดที่โรงพยาบาลสารภี ซึ่งมีความพร้อมในทุกด้าน
- การอบรมเชิงปฏิบัติการ ได้จัดที่โรงเรียนสารภีวิทยาคม
- การทำงานกับชุมชนในแต่ละหมู่บ้าน ได้ใช้สถานที่คือบ้านผู้ใหญ่บ้านและวัดของแต่ละหมู่บ้าน

อย่างไรก็ตามทุกสถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี อำนวยความสะดวกทุกอย่าง จึงทำให้การดำเนินงานได้เป็นไปตามแผน

3.5 ระยะเวลา

โครงการนี้ใช้ระยะเวลาในการอบรมเชิงปฏิบัติการ 3 วัน คือระหว่างวันที่ 18-20 ก.ค 2538 และเริ่มปฏิบัติงานในชุมชนระหว่างวันที่ 22 กรกฎาคม - 25 สิงหาคม 2538 ซึ่งปัญหาที่พบคือ ระยะเวลาในการอบรมน้อยเกินไปเมื่อเปรียบเทียบกับเนื้อหาสาระจึงทำให้วิทยากรรวบรัดเนื้อหาที่สำคัญ และทำได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร

3.6 ผู้เข้าร่วมโครงการ

จากการประเมินและสอบถามถึงความเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการมีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมโครงการ เนื่องจากเป็นเรื่องใกล้ตัว รวมทั้งทราบว่าเพื่อบ้านเสียชีวิตเนื่องจากเป็นโรคเอดส์ ดังนั้นจึงให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก

ทางด้านเจ้าหน้าที่นั้นมีความเห็นว่า เป็นเรื่องสำคัญที่ทุกคนมีโอกาสเสี่ยงที่จะติดเชื้อ ดังนั้นจึงให้ความร่วมมือในกิจกรรมทุกกิจกรรมของโครงการเป็นอย่างดี เนื่องจากคืนฟ้าอากาศ เป็นช่วงฤดูฝนจึง ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการไม่สามารถร่วมงานได้หรือมาล่าช้า

4. การประเมินกระบวนการ

การประเมินกระบวนการได้นั้นการประเมินตอนการดำเนินงาน การติดต่อประสานงาน เทคนิควิธีการและสื่อ ตลอดจนปัญหาการดำเนินงานตามแผนของโครงการเป็นสำคัญ

4.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

โครงการนี้นั้นการสร้างวิทยากรระดับตำบลโดยจัดการอบรมระหว่างวันที่ 18 - 20 ก.ค 2538 ณ โรงเรียนสารภีวิทยาคม มีผู้เข้าร่วมการอบรมประกอบด้วยตัวแทนจาก 12 ตำบล ๆ ละ 8 คน รวมทั้งสิ้น 96 คน

ขั้นตอนการดำเนินงานของโครงการนี้ประกอบด้วย

(ก) การบรรยายและอภิปรายกลุ่ม โดยมีเนื้อหา และสถานการณ์เอดส์ในปัจจุบัน การป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ ทั้งนี้เพื่อเตรียมความรู้ให้กลุ่มตัวแทน (วิทยากรระดับตำบล) เพื่อนำความรู้เข้าสู่หมู่บ้านของตน รวมทั้งเทคนิคให้คำปรึกษาแก่กลุ่มเสี่ยงต่าง ๆ ในชุมชน

(ข) การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในกลุ่ม

(ค) หลังจากเสร็จสิ้นการอบรมแล้ว วิทยากรระดับตำบลจะเข้าหมู่บ้าน เพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโรคเอดส์ โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 22 ก.ค - 24 ส.ค 2538 ระหว่างเวลา 19.30 - 21.30 น. โดยใช้สถานที่ที่บ้านผู้ใหญ่บ้านและวัดของแต่ละหมู่บ้าน ทั้งนี้กลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มพ่อบ้าน กลุ่มหนุ่มสาว กลุ่มละ 5 คน รวม 20 คน โดยในแต่ละกลุ่มจะมี วิทยากรระดับตำบลรับผิดชอบ 2 คน และจะมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนในข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่อง โรคเอดส์

4.2 การติดต่อประสานงาน

โครงการนี้มีการประสานงานใน 3 ระดับ คือ ระดับคณะกรรมการเอดส์ระดับ อำเภอ ระดับคณะทำงาน และผู้เข้าร่วมการอบรม

คณะกรรมการเอดส์ระดับอำเภอประกอบด้วย นายอำเภอ สาธารณสุขอำเภอ ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลชุมชน และหัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ โดยมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจากสาธารณสุขอำเภอเป็นเลขานุการ การประสานงานในระดับนี้ส่วนใหญ่จะเป็นรูปแบบของ รายงาน ชี้แจงโครงการเพื่อให้รับทราบเท่านั้น แต่การปฏิบัติยังไม่เป็นรูปธรรม

ด้านวิทยากรระดับอำเภอหรือคณะทำงาน ประกอบด้วย ตัวแทนจากหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ เกษตรกร ตำรวจ พัฒนาการ ศึกษาธิการอำเภอ สาธารณสุขอำเภอ สำนักงาน ประถมศึกษา อำเภอ และโรงเรียนมัธยมอำเภอสารภี การประสานงานระดับนี้ในระยะแรกไม่ค่อยราบรื่น เนื่องจากเป็นการเตรียมความพร้อมในการเป็นวิทยากรระดับอำเภอและตำบล และเป็นโครงการใหม่ การประสานงานมีน้อย ส่วนการประสานงานประสบปัญหาและ

อุปสรรคพอสมควร เพราะคณะทำงานบางท่านไม่สามารถร่วมงานได้เต็มที่ โดยให้เหตุผลว่า ไม่มีเวลา กิจกรรมจัดช่วงกลางคืน ฝนตก ทำให้การเดินทางมาร่วมกิจกรรมล่าช้าลำบาก หรือมาไม่ได้

ทางด้านผู้เข้าร่วมการอบรมนั้น ประสบปัญหาอันเนื่องมาจาก การนัดหมายเกี่ยวกับเวลา สถานที่ที่ไม่แน่นอน ไม่ชัดเจน ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมน้อยในบางครั้ง อีกทั้งเป็นช่วงฤดูฝน ทำให้เป็นปัญหาในการเดินทางเข้าร่วมกิจกรรม

4.3 เทคนิควิธีการ และสื่อในการอบรม

โครงการนี้เน้นการให้ความรู้และการสร้างวิทยากร ดังนั้นเทคนิควิธีการจึงมีความเป็นวิชาการค่อนข้างมาก เน้นการสัมมนากลุ่มย่อย ตลอดจนการซักถามแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างวิทยากรและผู้เข้ารับการอบรม นอกจากนี้โครงการนี้ยังได้ใช้เอกสารเกี่ยวกับโรคเอดส์เป็นเครื่องมือประกอบการบรรยายและสไลด์เป็นเทคนิควิธีสำคัญ

4.4 ปัญหาการดำเนินงานตามแผนงานของโครงการ

โครงการนี้มีการดำเนินงานตามแผนที่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างดี แต่อุปสรรคและข้อขัดข้องที่พบคือ ระหว่างดำเนินงานโครงการนั้นอยู่ในช่วงของฤดูฝน ดังนั้นจึงทำให้เกิดความไม่สะดวกในการปฏิบัติงานเป็นบางครั้ง และส่งผลให้ผู้เข้าร่วมโครงการไม่ค่อยจะได้มีส่วนร่วม เท่าที่ควร

โครงการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ในโรงเรียน

ประถมศึกษาอำเภอสารภี

1. วัตถุประสงค์

โครงการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ในโรงเรียนประถมศึกษา ได้กำหนด วัตถุประสงค์เป็นการเฉพาะเพื่อ

1. ให้นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาและบุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์
2. ให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนสามารถป้องกันตนเองไม่ให้ติดเชื้อ
3. ให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยในครอบครัว หรือชุมชนได้
4. ให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนสามารถจะปฏิบัติตนอย่างถูกต้องเมื่อติดเชื้อ

2. เนื้อหาของโครงการและความสอดคล้องกับสถานการณ์เอดส์ในอำเภอ

จากการประเมินผลพบว่า วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับสถานการณ์เอดส์เป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากปัจจุบันอำเภอสารภี มีผู้ติดเชื้อเอดส์ในระยะต่าง ๆ เพิ่มจำนวนมากขึ้น แม้ว่าเด็กนักเรียนในโรงเรียนประถมจะไม่จัดว่าเป็นกลุ่มเสี่ยงแต่ก็เป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบทางอ้อมมากที่สุดกลุ่มหนึ่ง โดยเฉพาะในเด็กนักเรียนที่มีผู้ปกครองเป็นผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ ซึ่งพบว่าเพื่อนของเด็กนักเรียนไม่ยอมรับในความเป็นจริง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเน้นการให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอแก่เด็กนักเรียนและครูในโรงเรียน

3. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

3.1 บุคลากร

โครงการนี้เป็นโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบโดยตรงของสำนักงานประถมศึกษาของอำเภอสาร์ภี ดังนั้นวิทยากรที่ให้ความรู้กับกลุ่มเป้าหมายจึงเป็นคณะครูอาจารย์ของโรงเรียนอำเภอสาร์ภี

3.2 งบประมาณ

โครงการนี้ได้เสนอของบประมาณ 45,000 บาท และจากการประเมินพบว่าใช้ตามงบประมาณที่ขอ แต่ก็พบปัญหาและอุปสรรคของโครงการคือ การอนุมัติเงินล่าช้า ซึ่งต้องให้เงินส่วนตัวสำรองจ่ายไปก่อน อย่างไรก็ตามโครงการนี้นับว่ามีความเพียงพอ มีความพอดี และจัดสรรตามหมวดค่าใช้จ่าย

3.3 วัสดุ/ครุภัณฑ์

โครงการนี้ได้ใช้วัสดุและครุภัณฑ์ของสำนักงานประถมศึกษาของอำเภอสาร์ภี ภายใต้เงินงบประมาณของโครงการ และบางครั้งได้มีการใช้อุปกรณ์ของโรงเรียนที่มีอยู่แล้ว เพื่อผลทางเนื้อหาการฝึกอบรม

3.4 สถานที่

โครงการนี้ได้ใช้สถานที่ของโรงเรียนวัดเวฬุวันจัดกิจกรรมในการจัดกิจกรรม และได้รับความสะดวกเป็นอย่างดี

3.5 ระยะเวลา

โครงการนี้ได้ใช้ระยะเวลาอย่างมีความเหมาะสมไม่นานเกินไป แม้ว่าจะมีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา ซึ่งส่วนใหญ่จะเน้นหนักในช่วงของการเปิดการเรียนการสอนของโรงเรียน

3.6 ผู้เข้าร่วมโครงการ

จากการประเมินพบว่า โครงการนี้ได้เน้นกลุ่มเป้าหมาย คือ เด็กนักเรียนและบุคลากร (ครู) ในโรงเรียนประถมศึกษาที่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสารภี ดังนั้นจึงมีความชัดเจนในเป้าหมายและวัตถุประสงค์

4. การประเมินกระบวนการ

การประเมินกระบวนการได้เน้นการประเมินขั้นตอนการดำเนินงาน การติดต่อประสานงาน เทคนิควิธีการและสื่อ ตลอดจนปัญหาการดำเนินงานตามแผนของโครงการเป็นสำคัญ

4.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

จากการติดตามพบว่า หลังจากที่ได้รับอนุมัติโครงการแล้ว โครงการได้ดำเนินงานโดยการแจ้งให้โรงเรียนประถมศึกษาอำเภอสารภีส่งผลงานของเด็กเข้าประกวด ตลอดจนจัดมุมนิทรรศการเกี่ยวกับโรคเอดส์ และนำผลงานชนะเลิศแต่ละโรงเรียนไปประกวดในระดับอำเภอที่โรงเรียนวันวาน

ซึ่งในการดำเนินงานดังกล่าวมีการตั้งคณะกรรมการ 5 กลุ่มซึ่งเป็นครูในโรงเรียนอำเภอสารภี โดยแยกกันออกไปให้ความรู้ตามโรงเรียนต่าง ๆ และมีการทดสอบและประเมินผลในขั้นต้นก่อนให้ความรู้และหลังจากให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แก่เด็กนักเรียนซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ได้ ผลดี

4.2 การติดต่อประสานงาน

โครงการนี้มีการติดต่อประสานงานหลักใน 3 ระดับคือ ระดับคณะกรรมการเอดส์ระดับอำเภอ ระดับคณะทำงาน และระดับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โดยส่วนใหญ่จะเป็นการวางแผนงาน และมอบหมายงานในการปฏิบัติเท่านั้น ยังขาดการทำความเข้าใจกับลักษณะ ของงาน

สำหรับการประสานงานระดับคณะทำงานในโครงการนี้นั้น ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จากสำนักงานประถมศึกษาอำเภอสารภี 3 ท่าน และตัวแทนครูจากโรงเรียน 36 โรงเรียน จำนวน 12 คน ลักษณะการประสานงานจะไม่ใช่เป็นการเท่าที่ควร ส่วนใหญ่เป็นการมอบหมายงาน โดยในเด็กนักเรียนประถมปลายใช้แบบการสอนเอดส์ศึกษาของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาเป็นหลัก สำหรับในประถมต้นหรือเด็กเล็กจะสอนแทรกในชั้นเรียน ซึ่งการประสานงานระหว่างคณะทำงานและเด็กนักเรียนจะไม่พบปัญหาเนื่องจากกลุ่มเป้าหมายทั้งหมดเป็นนักเรียนในโรงเรียนที่รับ ผิดชอบ

ทางด้าน การประสานงานระหว่างโรงเรียนนั้นพบว่า การประสานงานกับครูที่เป็นคณะทำงานในโรงเรียนบางโรงเรียนข้างมีอุปสรรค เนื่องจากครูไม่เข้าใจนโยบายของโครงการนี้ ทำให้ครูที่เข้าร่วมโครงการทำงานได้ไม่เต็มที่

นอกจากนี้โครงการเอดส์นี้เป็นโครงการที่มาจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ไม่ได้ผ่านสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด ทำให้บางโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญจึงให้ความร่วมมือน้อย

4.3 เทคนิควิธีการ และสื่อในการอบรม

เนื่องจากโครงการนี้เป็นการดำเนินงานด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์เป็นสำคัญ ดังนั้นเทคนิควิธีการและสื่อที่ใช้มักจะเป็นวิธีการให้ความรู้ ความเข้าใจด้วยการสอนแทรกในหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ตลอดจนจัดมุมความรู้เรื่องโรคเอดส์ในห้องเรียน/ห้องสมุด และป้ายนิเทศการ ตลอดจนการจัดสัปดาห์รณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ในแต่ละโรงเรียน

4.4 ปัญหาการดำเนินงานตามแผนงานของโครงการ

การดำเนินงานของโครงการนี้ได้เป็นไปตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้เป็นส่วนใหญ่ แต่ปัญหาที่พบมักจะเป็นปัญหาของความพร้อมของโรงเรียนต่าง ๆ ที่จะเข้าร่วมกับโครงการ ตลอดจนความเข้าใจในงาน และการประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ

โครงการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอสารภี

1. วัตถุประสงค์

จากการประเมินผลพบว่า โครงการนี้มีวัตถุประสงค์คล้ายกับโครงการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยเน้นให้

1. ให้นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาและบุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์
2. ให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนสามารถป้องกันตนเองไม่ให้ติดเชื้อ
3. ให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยในครอบครัวหรือชุมชนได้
4. ให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนสามารถจะปฏิบัติตนอย่างถูกต้องเมื่อติดเชื้อ

2. เนื้อหาของโครงการ และความสอดคล้องกับสถานการณ์เอดส์ในอำเภอ

จากการประเมินพบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับสถานการณ์เอดส์เป็นอย่างดี เนื่องจากเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาส่วนใหญ่จะเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกายและจิตใจเป็นวัยที่อยากรู้อยากทดลอง และชอบเสี่ยงจึงมีโอกาสถูกชักจูงได้ง่ายและมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์มากกลุ่มหนึ่ง

ดังนั้นการเตรียมความพร้อมของโครงการให้เด็กกลุ่มนี้จึงมีความสำคัญมาก ด้วยการให้ความรู้ที่ถูกต้อง ชัดเจนเข้าใจง่ายเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันตนเอง กิจกรรมของโครงการ ซึ่งประกอบด้วย

- การประกวด เรียงความ คำขวัญ โต้้วที่ วาดภาพ
- จัดสัปดาห์โรคเอดส์ในโรงเรียน
- อบรมตัวแทนนักเรียน

3. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

3.1 บุคลากร

จากการประเมินทราบว่า โครงการได้นำบุคลากรจากหน่วยงานอื่นเข้ามาช่วยในการปฏิบัติร่วมกับคณะครูในโรงเรียนต่าง ๆ ซึ่งผู้รับผิดชอบโครงการคือ คณะครูอาจารย์โรงเรียนสารภีพิทยาคม และบุคลากรจากโครงการเพื่อชีวิตใหม่ (ดำเนินการโดยผู้คิดเชื้อ) ได้มีการเล่าประสบการณ์และการปฏิบัติตัวภายหลังคิดเชื้อเอส เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับกลุ่มเป้าหมายจากผู้คิดเชื้อที่มีประสบการณ์จริง

3.2 งบประมาณ

โครงการนี้ได้ใช้ตามที่กำหนดไว้ตามการเสนอขอ 20,000 บาท แต่ก็พบปัญหาและอุปสรรคในการเบิกเงินล่าช้า ดังนั้นโรงเรียนต่าง ๆ จึงพยายามจัดกิจกรรมในโครงการให้เหมาะสมกับจำนวนเงินที่ได้รับ

3.3 วัสดุ/ครุภัณฑ์

โครงการนี้ได้ใช้วัสดุและครุภัณฑ์จากโรงเรียนสารภีพิทยาคม ซึ่งมีวัสดุ/ครุภัณฑ์ครบถ้วนและใช้การดี

3.4 สถานที่

โครงการนี้ได้ใช้สถานที่ส่วนใหญ่ ณ หอประชุมโรงเรียนสารภีพิทยาคม ซึ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกอบรมได้เป็นอย่างดี

3.5 ระยะเวลา

โครงการนี้ได้กำหนดระยะเวลาให้มีความเหมาะสมกับทางโรงเรียน โดยเฉพาะในช่วงเปิดการเรียนการสอน

3.6 ผู้เข้าร่วมโครงการ

จากการประเมินพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการ โดยเฉพาะการรับการอบรมได้แก่นักเรียนในทุกระดับชั้น ตลอดจนนักเรียนแกนนำที่จะเป็นผู้นำในการเผยแพร่ความรู้ด้านโรคเอดส์ต่อไป

4. การประเมินกระบวนการ

การประเมินกระบวนการได้เน้นการประเมินขั้นตอนการดำเนินงาน การติดต่อประสานงาน เทคนิควิธีการและสื่อ ตลอดจนปัญหาการดำเนินงานตามแผนของโครงการเป็นสำคัญ

4.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

จากการประเมินพบว่า ขั้นตอนต่าง ๆ ของโครงการได้เน้นกิจกรรมของโครงการส่วนใหญ่ที่แทรกไว้ในวิชาสุขศึกษา โดยมีการพูดถึงเรื่องโรคเอดส์ การป้องกันและควบคุม

นอกจากนี้ยังมีการจัดการประกวด บทความ วาดภาพ และคำขวัญเพื่อรณรงค์เรื่องโรคเอดส์ ทุกระดับชั้นตัดสินการประกวด มีการจัดงานและแจกรางวัล โดยมีการให้ความบันเทิงพร้อมแทรกเนื้อหาด้านโรคเอดส์ เช่น การแสดงละคร แข่งขันตอบปัญหา มีการแจกรางวัลเพื่อชักจูงให้เด็กสนใจกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น

4.2 การติดต่อประสานงาน

จากการประเมินพบว่า การประสานงานของคณะกรรมการเอดส์อำเภอค่อนข้างราบรื่น เพราะมีการวางแผน มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจนและเหมาะสม

ส่วนระดับคณะทำงานหรือกรรมการของโครงการนั้นพบว่า ประกอบด้วยครูจากหมวดวิชาต่าง ๆ อาทิ หมวดพลานามัย หมวดศิลปะ หมวดภาษาไทย เป็นต้น โดยมีผู้อำนวยการโรงเรียนและผู้ช่วยผู้อำนวยการทุกฝ่ายเป็นที่ปรึกษา โดยที่โรงเรียนมัธยมสารภีมีนโยบายเรื่องโรคเอดส์อยู่เดิมแล้ว เมื่อได้รับผิดชอบโครงการนี้จึงไม่พบอุปสรรคการประสานงานของคณะกรรมการดำเนินงาน และการทำงานจึงค่อนข้างมีการวางแผนที่ชัดเจนปฏิบัติได้

จริงตามแผน แต่จะมีปัญหาบ้างเฉพาะในเรื่องของเวลาที่ต้องมีการโยกย้ายหรือสับเปลี่ยนบางโครงการ ส่วนด้านผู้เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งเป็นนักเรียนนั้นการประสานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เพราะมีสอศแทรกเนื้อหาและกิจกรรมในหมวดวิชาต่าง ๆ ทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายนอกจากจะได้ร่วมกิจกรรมแล้วยังได้ความรู้และคะแนนด้วย

4.3 เทคนิควิธีการ และสื่อ

จากการประเมินพบว่า โครงการนี้มีความคล้ายคลึงกับโครงการ โครงการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ในโรงเรียนประถมศึกษาของอำเภอสารภี ดังนั้น เทคนิควิธีการ ตลอดจนสื่อจึงมีลักษณะใกล้เคียงกัน เช่น การสอนเรื่องโรคเอดส์ แต่ก็มีข้อเด่นในแง่ของการมีวิธีชักจูงให้เด็กนักเรียนมีความสนใจมากขึ้น โดยเฉพาะการใช้การแสดงละคร และดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับวัยวุฒิเป็น อย่างดี

4.4 ปัญหาการดำเนินงานตามแผนงานของโครงการ

จากการประเมินผลปรากฏว่า ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของการจัดสรรงบประมาณ การตั้งงบประมาณไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง การเบิกจ่ายยุ่งยาก ซึ่งเป็นปัญหาตั้งแต่เริ่มโครงการ เนื่องจากนโยบายของจังหวัดที่ไม่ชัดเจน โดยเฉพาะการโอนเงินงบประมาณ ทำให้การทำงานล่าช้าไปบ้าง อย่างไรก็ตามทางคณะกรรมการเอดส์อำเภอได้มีการประชุมปรึกษาหารือ ชี้แจงและปรับหมวดอุดหนุนและใช้สอยใหม่

โครงการเฝ้าระวังวัณโรคในผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อ

1. วัตถุประสงค์

โครงการเฝ้าระวังวัณโรคในผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อ มีวัตถุประสงค์เฉพาะกลุ่ม กล่าวคือ

1. เพื่อลดอัตราการป่วยด้วยโรคแทรกซ้อน คือวัณโรคในผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อ
2. เพื่อให้ผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อที่ได้รับเชื้อวัณโรคเข้าไปได้รับการรักษาอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อวัณโรค

2. เนื้อหาของโครงการและความสอดคล้องกับสถานการณ์เอดส์ในอำเภอ

จากการติดตามพบว่าโครงการนี้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์โรคเอดส์ เนื่องจากผู้ติดเชื้อเอดส์ส่วนมากจะเสียชีวิตด้วยโรคแทรกซ้อนคือวัณโรคมากที่สุด ดังนั้นเพื่อลดอัตราการป่วยด้วยโรคแทรกซ้อนทางโครงการจึงให้ความช่วยเหลือ โดยกำหนดเป้าหมายให้ยาป้องกันวัณโรคแก่ผู้ติดเชื้อเข้าร่วมโครงการ จำนวน 100 ราย

3. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

3.1 บุคลากร

จากการประเมินพบว่า โครงการนี้อยู่ในความรับผิดชอบโดยตรงของโรงพยาบาลอำเภอสารภี ดังนั้น บุคลากรจึงเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบทั้งสิ้น ผลัดเวรกันทำหน้าที่ นอกเหนือจากหน้าที่ประจำ แต่ได้พบปัญหาด้านบุคลากรที่จะเข้ามาทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพราะจำนวนบุคลากรมีงานประจำมากจนไม่สามารถปฏิบัติงานให้กับโครงการนี้ได้

3.2 งบประมาณ

ในช่วงระหว่างที่ทำการประเมินผลนี้ ทางคณะทำงานในโครงการดังกล่าวไม่สามารถระบุได้ว่าการใช้จ่ายไปมากน้อยเพียงใด เพราะเป็นช่วงเริ่มโครงการ

3.3 วัสดุ/ครุภัณฑ์

การดำเนินงานของโครงการนี้ได้ใช้วัสดุ/ครุภัณฑ์จากโรงพยาบาลอำเภอสารภี
ทั้งสิ้น

3.4 สถานที่

โครงการนี้ได้เน้นสถานีนามัยประจำตำบลเป็นสถานที่ที่ใช้ในการออกติดตามค้นหาผู้ป่วยตามตำบล และหมู่บ้านต่าง ๆ ของอำเภอสารภี

3.5 ระยะเวลา

การดำเนินงานของโครงการค่อนข้างมีระยะเวลายาว กว้างคือ ตั้งแต่วันที่ 3
ก.ค - 22 ก.ย. 2538 เท่านั้น ถ้าหากจะมุ่งผลทางด้านการศึกษาจึงน่าจะมีความยาวไป

3.6 ผู้เข้าร่วมโครงการ

ผู้เข้าร่วมโครงการนี้จะเป็นกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขในตำบลและหมู่บ้าน
เป้าหมายที่ทางคณะทำงานได้กำหนดเป็นแผนงานไว้

4. การประเมินกระบวนการ

การประเมินกระบวนการได้เน้นการประเมินขั้นตอนการดำเนินงาน การติดต่อประสานงาน เทคนิควิธีการและสื่อ ตลอดจนปัญหาการดำเนินงานตามแผนของโครงการ
เป็นสำคัญ

4.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

จากการประเมินผลพบว่า ทางโรงพยาบาลจะให้บริการตรวจเลือด เอกซเรย์ ปอดฟรีแก่ผู้ที่สงสัยว่าตนเองจะติดเชื้อหรือผู้สนใจและต้องการตรวจ ในกรณีพบผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อ ทางโรงพยาบาลจะรับเข้าโครงการและให้ยาป้องกันวัณโรคนาน 9 เดือน ผู้ป่วยต้องมาพบเจ้าหน้าที่และรับยาด้วยตนเองทุกเดือน

นอกจากนี้ทางโรงพยาบาลได้ริเริ่มโครงการค้นหาและติดตามผู้ติดเชื้อเข้าโครงการเพิ่ม โดยดำเนินงานตั้งแต่ 3 ก.ค - 22 ก.ย 2538 โดยมีวิธีการคือ การประชุม อาสาสมัครสาธารณสุขในแต่ละหมู่บ้านเพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการและขอความร่วมมือจากอาสาสมัครสาธารณสุขในการชักชวนให้ผู้ติดเชื้อเอดส์เข้าร่วมโครงการดังกล่าว

4.2 การติดต่อประสานงาน

ส่วนใหญ่เป็นการประสานงานเป็นไปในรูปของรายงาน ชี้แจงโครงการเพื่อได้รับทราบเท่านั้น โดยคณะทำงานเฝ้าระวังวัณโรคในผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลจากฝ่ายต่าง ๆ ได้แก่ ฝ่ายการพยาบาล ฝ่ายส่งเสริม ฝ่ายรักษา และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบล ถึงแม้ว่าโครงการนี้มีการวางแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจน แต่การประสานงานภายในโรงพยาบาลและระหว่างสถานีนอกราชการ และอาสาสมัครสาธารณสุขยังไม่ ชัดเจน ถึงแม้จะมีเจ้าหน้าที่จะหมุนเวียนกันติดตามเยี่ยมบ้านผู้ป่วย และในส่วนของงานประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบล เพื่อนัดหมายกับผู้ป่วยจะมีปัญหาอยู่พอสมควร เนื่องจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขไม่อยู่สำนักงาน ไม่ได้นัดหมายผู้ป่วยให้ สำหรับผู้เข้าร่วมโครงการบางครั้งนัดแล้วไม่อยู่บ้าน บางรายย้ายไปอยู่ที่อื่นโดยไม่แจ้งให้ทราบ

4.3 เทคนิควิธีการและสื่อที่ใช้

เนื่องจากโครงการนี้ในระยะแรกเป็นแบบตั้งรับในโรงพยาบาล โดยพิจารณาผู้ป่วยที่เข้ารับบริการและสนใจที่จะร่วมโครงการ ในกรณีที่ผู้ป่วยไม่มารับยาตามนัด เจ้าหน้าที่ที่จะออกติดตามเยี่ยมบ้านในระยะหลังจะเป็นเชิงรุก และขอความร่วมมือกับผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบล ให้ช่วยค้นหาผู้ป่วยและชักชวนผู้ป่วยให้เข้าร่วมโครงการ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อที่ใช้ โปสเตอร์ และแผ่นพับของโรงพยาบาล

4.4 ปัญหาการดำเนินงานตามแผนงานของโครงการ

เนื่องจากเป็นโครงการเริ่มแรกและยังไม่มีประสบการณ์อย่างเพียงพอ ลักษณะปัญหาจึงอยู่ที่ช่วงระยะเวลาและการติดตามผล เช่น

1. การนัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับโครงการกับผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขแต่ละครั้งมาน้อย เนื่องจากภาระงานและเป็นช่วงฤดูเก็บเกี่ยวลำไย
2. การนัดหมายผู้ป่วย บางครั้งนัดแล้วผู้ป่วยไม่อยู่บ้านหรือย้ายที่อยู่

โครงการจัดทำสื่อโฆษณาเผยแพร่ความรู้

1. วัตถุประสงค์

โครงการจัดทำสื่อโฆษณาเผยแพร่ความรู้ได้กำหนดวัตถุประสงค์โดย

1. เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้เรื่องโรคเอดส์อย่างต่อเนื่อง
2. เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบสถานการณ์ของโรคเอดส์ทุกระยะ

2. เนื้อหาของโครงการและความสอดคล้องกับสถานการณ์เอดส์ในอำเภอ

จากการประเมินติดตามคู่มือโฆษณาพบว่า วัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้ นั้น มีความสอดคล้องกับสถานการณ์เอดส์ นอกจากนี้ข้อความของป้ายจะเน้นในเรื่องการเตือนให้ระวังภัยของโรคเอดส์มากกว่าที่จะให้ประชาชนรับทราบสถานการณ์โรคเอดส์ทุกระยะ อย่างไรก็ตามป้ายที่ทำขึ้นได้ให้ประโยชน์กับประชาชนของอำเภอแม่ริม โดยที่การจัดทำป้ายส่วนใหญ่เน้นข้อความเกี่ยวกับความรู้ คติเตือนใจ ข้อคิด และเมื่อประชาชนได้อ่านแล้วจะสามารถจดจำได้ง่าย และสามารถนำไปเผยแพร่ให้แก่ สมาชิกในครอบครัวของตนเองต่อไป แต่สิ่งที่น่าติดตามประเมินผลคือ ป้ายที่ติดขึ้นนี้จะมีผู้สนใจที่จะอ่านมากน้อยแค่ไหน เพราะจากการสังเกตพบว่าป้ายที่ติดขึ้นนี้ ไม่มีความดึงดูดความสนใจของประชาชนผู้อ่านนัก เช่น ลักษณะตัวหนังสือและสีสันไม่เร้าความสนใจ สิ่งที่จะควรเพิ่มคือ สีสันที่สามารถจะช่วยให้ป้ายน่าอ่านยิ่งขึ้น หรือควรมีการวาดภาพที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งคือ ตำแหน่งของการติดป้าย บางจุดถูกบดบัง ทำให้มองเห็นป้ายได้ไม่ชัดเจนเท่าที่ควร

3. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

3.1 บุคลากร

โครงการนี้เป็นโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบของสาธารณสุขอำเภอแม่ริม ดังนั้น บุคลากรจึงไม่พบปัญหาในการปฏิบัติงานยกเว้นบุคลากรที่รับผิดชอบการผลิตสื่อ ซึ่งเป็นเอกชนที่รับจ้างผลิตงานแล้วแต่มีความล่าช้า

3.2 งบประมาณ

ในขณะที่ทำการประเมินผลนี้ โครงการได้ใช้จ่ายเงินงบประมาณไปแล้วจำนวน 49,700 บาท จากยอดเงินงบประมาณ 53,000 บาท ที่ได้รับอนุมัติ

3.3 วัตถุประสงค์

เนื่องจากการผลิตสื่อโฆษณาเกี่ยวกับโรคเอดส์ ดังนั้นวัตถุประสงค์จะมาจากการที่มารับจ้างผลิตงานสื่อดังกล่าวตามสัญญาและข้อตกลงกับโครงการ

3.4 สถานที่

โครงการนี้มีสถานที่ติดป้ายสื่อโฆษณา 6 จุดด้วยกัน คือ

สถานที่ติดป้าย มี 6 จุดด้วยกัน คือ

- บริเวณวัดบิหารามใกล้บ้านเด็กชาย

ข้อความว่า “คิดถึงครอบครัว กลัวเอดส์ อย่ามั่วเพศ มั่วเข็ม”

- บริเวณสามแยกทางไปสันทราย - แม่ใจ

ข้อความว่า “บ่าวสาวอยากมีคู่ สิ่งควรรู้คือการตรวจโลหิต

ก่อนแต่งงานอยู่กันเป็นคู่ชีวิต เพื่อชีวิตห่างไกลเอดส์”

- บริเวณสำนักงานสาธารณสุข ตำบลเหมืองผา

ข้อความว่า “ชีวิตจะสดใส ถ้าประชาชนไทยใส่ใจปัญหาเอดส์”

- บริเวณสำนักงานสาธารณสุข ตำบลริมเหนือ ข้อความว่า “สุราเป็นเหตุ
จึงติดเอดส์ไม่รู้ตัว”

- บริเวณสำนักงานสาธารณสุข ตำบลสันคะยอม ข้อความว่า “รักลูกรับครอบครัว
อย่าผลอดั่วเที่ยวสำส่อน”

4. การประเมินกระบวนการ

จากการประเมินขั้นตอนการดำเนินงานของโครงการนี้ ยังคงเป็นไปตามขั้นตอนการว่าจ้างธุรกิจเอกชนจัดทำป้ายสื่อโฆษณา และตามระเบียบของทางราชการ อย่างไรก็ตามในขณะทำการประเมินผลนี้ ปรากฏว่า การจัดทำโครงการนี้ยังไม่เสร็จสิ้นทั้งหมด เพราะตามเป้าหมายที่ตั้งไว้นั้นคือ จัดป้าย cut out ขนาดใหญ่ 2 ป้าย จัดทำตู้ความรู้ 3 ตู้ ไม้ที่ ที่ว่าการอำเภอแม่ริมและสาธารณสุขอำเภอ และยังมีการจัดทำตู้ใส่ถุงยางอนามัย ไว้ที่ร้านอาหารและแหล่งท่องเที่ยว จะพบว่าป้ายที่จัดทำขึ้น มีอยู่ 6 ป้าย ค้วยกัน ซึ่งสามารถทำได้เกินเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ ส่วนที่จะมีการจัดทำตู้ให้ความรู้ โดยมีแผ่นพับเกี่ยวกับโรคเอดส์แจกและตู้ใส่ถุงยางอนามัยนั้น ยังไม่มีการติดตั้งแต่อย่างใด เนื่องจากการสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ยังไม่ได้จัดส่งถุงยางอนามัย และอุปกรณ์ อื่น ๆ มาให้

โครงการจัดจุดสมาคมประสานเครือข่ายการช่วยเหลือ

1. วัตถุประสงค์

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อระดมความคิดป้องกันและควบคุมให้อยู่ในวงที่จำกัด
2. กระตุ้นให้เกิดเครือข่ายการช่วยเหลือ
3. กำหนดองค์การประสานและบทบาทการดำเนินงานให้มีการยอมรับซึ่ง

กันและกัน

2. เนื้อหาของโครงการและความสอดคล้องกับสถานการณ์เอดส์ในอำเภอ

จากการประเมินผลปรากฏว่าวัตถุประสงค์ของโครงการได้สอดคล้องเป็นอย่างมากกับสถานการณ์เอดส์ เนื่องจากปัจจุบันอำเภอแม่ริมมีผู้ที่ป่วยเป็นโรคเอดส์ เพิ่มขึ้นจำนวนมากขึ้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการระดมความคิดเพื่อป้องกัน และควบคุมโรคเอดส์ ซึ่งในการระดมความคิดครั้งนี้ มีหลายหน่วยงานด้วยกัน คือ เกษตรกร ครู พัฒนาการ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน เจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาล ซึ่งแต่ละคนต่างก็ให้ความสนใจ และพร้อมที่จะช่วยเหลือ นอกจากนี้ยังมีการระดมความคิดเกี่ยวกับวิธีการช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอดส์และให้ชุมชนยอมรับผู้ที่ป่วยเป็นโรคเอดส์ เพื่อให้ผู้ติดเชื้อสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของตนเองอย่างมีความสุข อีกทั้งการสอนผู้ติดเชื้อเอดส์นักศึกษา โดยได้รับความช่วยเหลือจากพระครูอนุกุลฐาพุทธโธ วัดสมเด็จคายน้อย

ทางด้านเนื้อหาของโครงการนั้น พบว่า เนื้อหาจะเน้นแนวทางการปฏิบัติของผู้ติดเชื้อเอดส์และผู้ป่วยโรคเอดส์ เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้โดยไม่ก่อให้เกิดปัญหากับสังคม และคนในสังคม

- ทำอย่างไรผู้ติดเชื้อจึงจะมีชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข และทำประโยชน์ให้กับผู้อื่นได้ โดยที่พวกเขาไม่ท้อแท้

- ทำอย่างไรถึงจะทำให้มีผู้ติดเชื่อลดจำนวนลง และรู้จักป้องกันตัว ในการประชุมจะเน้นที่ผู้ติดเชื่อ ซึ่งจะตรงกับวัตถุประสงค์ คือ การให้ผู้ติดเชื่อสามารถช่วยเหลือตนเองทั้งทางร่างกายและทางใจ โดยมีหน่วยงานต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในด้านความรู้ การฝึกอาชีพ เป็นต้น

3. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

3.1 บุคลากร

โครงการนี้มีบุคลากรผู้รับผิดชอบจากสำนักงานสาธารณสุขอำเภอแม่ริม นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือด้านบุคลากรจาก ศูนย์วัดโรคเขต 10 โครงการสุขภาพชุมชน วัดสมเด็จคายน้อย

3.2 งบประมาณ

โครงการนี้ได้รับงบประมาณจำนวน 10,000 บาท แต่ประสบอุปสรรคในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่ยังไม่สามารถที่จะเบิกได้ (ล่าช้า) จึงจำเป็นที่จะต้องสำรองจ่ายไปก่อน โดยได้มีการยืมเงินทดรองจ่ายแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

3.3 วัสดุ/ครุภัณฑ์

เนื่องจากโครงการนี้ได้ดำเนินงานที่วัดป่าคาราภิรมย์ ดังนั้นวัสดุ/ครุภัณฑ์จึงได้รับความอนุเคราะห์จากทางวัด ยกเว้นอุปกรณ์ที่เป็นสื่อในการอบรมซึ่งเป็นของสาธารณสุข

3.4 สถานที่ดำเนินงาน

โครงการนี้ได้จัดการอบรมที่ วัดป่าคาราภิรมย์ ซึ่งมีความสะดวกสบายดี สถานที่เหมาะสม ไม่มีอุปสรรคทางด้านสถานที่

3.5 ระยะเวลา

โครงการนี้มีระยะเวลาในการจัดมีความเหมาะสม เพราะเรื่องที่จัดประชุมเป็นการสร้างเครือข่ายความรู้และการทำงานร่วมกัน เพราะถ้ามากกว่านี้อาจไม่ต่อเนื่อง

3.6 ผู้เข้าร่วมประชุม

จากการประเมิน พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมให้ความสนใจ โดยสังเกตจากการซักถามตลอดเวลาของการประชุม และมีความเห็นว่าโครงการนี้ควรมีความต่อเนื่อง มีการติดตามการดำเนินงานและผลการดำเนินงานด้วย

4. การประเมินกระบวนการ

การประเมินการกระบวนการได้นั้นทางด้านขั้นตอนการดำเนินงาน การติดต่อประสานงานเทคนิควิธีการและสื่อ ตลอดจนปัญหาการดำเนินงานตามแผนของโครงการ

4.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

โครงการนี้เป็นการระดมความคิดในการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ ตลอดจนสร้างเครือข่ายและประสานงานการทำงานขั้นตอน จึงเป็นไปตามกระบวนการจัดประชุมสัมมนา แต่มีข้อสังเกตว่าในช่วงเช้าจะพบว่าผู้เข้าร่วมประชุมและนายอำเภอมาช้า ทำให้กำหนดการต่าง ๆ ที่จัดเตรียมไว้คาดเคลื่อนตามไปด้วย ในการกล่าวเปิดและให้โอวาทของนายอำเภอเป็นการกล่าวถึงสถานการณ์ของเอดส์โดยทั่วไป ซึ่งนายอำเภอจะใช้เวลาในการกล่าวเปิดมากเกินไป อีกทั้งพูดวกวน ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมรู้สึกเบื่อ

ผู้บรรยายถัดมาคือนายแพทย์ภาสกร อัครเสรี จากศูนย์วัณโรคเขต 10 ได้กล่าวถึงอัตราของผู้ติดเชื้อเอดส์ แนวโน้มของโรคเอดส์และเอดส์กับวัณโรคเอดส์ ฯลฯ ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมให้ความสนใจตั้งใจฟังดี ซึ่งในช่วงบ่าย ส่วนใหญ่จะเป็นการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันของผู้เข้าร่วมประชุมในประเด็นของการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์ รวมถึงโครงการจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วย และโครงการดูแลผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อ เนื่องจากตัวแทนของแต่ละอำเภอมาอยู่รวมจึงสะดวกที่จะพูดคุยกัน และยังมีการนิมนต์พระครูใบฎีกาอนุคุณฐานุทธโร วัดสมเด็จดอยน้อย ซึ่งเป็นผู้ให้การช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอดส์โดยให้ผู้ป่วยเหล่านี้อาศัยอยู่ที่วัดและทำกิจกรรมร่วมกับมาบรรยายด้วย

ในช่วงบ่ายทุกคนให้ความสนใจเป็นอย่างมากเพราะทุกคนมีโอกาสดูฟังได้ซักถามในประเด็นที่ตนเองอยากรู้ อีกทั้งโครงการดังกล่าวยังให้ประโยชน์โดยสามารถช่วยเหลือผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยโรคเอดส์ได้มาก

4.2 การติดต่อประสานงาน

การติดต่อประสานงานระหว่างวิทยากร และกรรมการเอดส์ ได้ใช้วิธีส่งหนังสือไปเชิญให้มาเป็นวิทยากรช่วยบรรยาย และความรู้ ตลอดจนบุคคลสำคัญในหมู่บ้าน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งจากการประเมินผลด้านการประสานงานไม่พบปัญหาและอุปสรรคในการติดต่อประสานงานแต่อย่างใด

4.3 เทคนิควิธีการและสื่อในการอบรม

จากการประเมินผลพบว่าเทคนิคที่ใช้ในการจัดอบรมนั้นเหมาะสมดี โดยมี การบรรยายประกอบกับการใช้เครื่องฉายข้ามศีรษะ (แผ่นใส) ประกอบ และในการพูดคุย บรรยายก็เข้าใจง่าย (ภาษาท้องถิ่น/ภาคกลาง) สื่อต่าง ๆ ที่ใช้ เช่น เครื่องฉายข้ามศีรษะ ซึ่ง ข้อความต่าง ๆ ที่เขียนจะสั้นและเข้าใจง่าย มีการแสดงตัวเลขผู้ติดเชื้อและข้อมูลที่น่าสนใจ อื่น ๆ

4.4 ปัญหาการดำเนินงานตามแผนของโครงการ

โครงการนี้ได้ดำเนินงานเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ ถึงแม้จะล่าช้าไป บ้างเนื่องจากผู้เข้าร่วมประชุมมาสาย และการลงทะเบียนช้า

โครงการจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อ

และ

โครงการดูแลผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อ

1. วัตถุประสงค์

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ที่ใกล้เคียงกับโครงการดูแลผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ทุกตำบลมีกองทุนสำหรับช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอดส์ และผู้ป่วยเอดส์
2. เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยในขณะป่วยหนัก
3. เพื่อให้ผู้ป่วย ผู้ติดเชื้อมีอาชีพ หรือกิจกรรมช่วยตัวเอง
4. เพื่อช่วยเหลืออาชีพญาติผู้ป่วย

ส่วนวัตถุประสงค์ของโครงการดูแลผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อนั้นได้เน้นการแบ่งเบาภาระของภาครัฐในการดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์และให้ญาติและชุมชนเข้าใจตลอดจนยอมรับสภาพของผู้ป่วย

จากการประเมินผลพบว่า โครงการจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อ และโครงการดูแลผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อ เป็นโครงการที่ได้จัดเตรียมไว้แล้ว ซึ่งขณะที่ทำการประเมินผลนี้ (กันยายน 2538) ปรากฏว่า โครงการทั้ง 2 ยังไม่ได้มีการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมอย่างไร ด้วยเหตุที่งบประมาณที่ตั้งไว้ยังไม่สามารถเบิกออกมาใช้ได้ ดังนั้นในการประเมินครั้งนี้จึงไม่สามารถประเมินปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการทำงานได้

โครงการเฝ้าระวังวัณโรคในผู้ป่วยโรคเอดส์

1. วัตถุประสงค์

โครงการเฝ้าระวังวัณโรคในผู้ป่วยโรคเอดส์ เน้นหนักในการ

1. เพื่อที่จะลดอัตราป่วยด้วยโรคแทรกซ้อน คือ วัณโรคในผู้ติดเชื้อเอดส์
2. ให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง เพื่อป้องกันการแพร่

กระจายของวัณโรค

จากวัตถุประสงค์ที่ตั้งขึ้นนี้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์เอดส์เป็นอย่างมาก เนื่องจากจำนวนผู้ป่วยเอดส์ที่เพิ่มมากขึ้น และโดยที่วัณโรคเป็นโรคแทรกซ้อนที่พบมากในผู้ป่วยโรคเอดส์ โรงพยาบาลนครพิงค์ ยังได้จัดโครงการเฝ้าระวังวัณโรคในผู้ป่วยเอดส์ขึ้น

2. เนื้อหาของโครงการและความสอดคล้องกับสถานการณ์เอดส์

เนื่องจากวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นการเน้นหนักในการลดอัตราการป่วยของคนไข้ด้วยโรคแทรกซ้อน คือวัณโรค ดังนั้น เนื้อหาของโครงการจึงเน้นเป็นการเฉพาะด้าน ซึ่งมีความสอดคล้องกับสถานการณ์เอดส์เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการเฝ้าระวังวัณโรคที่จะทำให้ค้นพบโรคแทรกซ้อนมากขึ้น

3. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

3.1 บุคลากร

โครงการนี้มีบุคลากรจากโรงพยาบาลนครพิงค์เป็นหลักในการดำเนินงาน

3.2 งบประมาณ

โครงการนี้ได้รับงบประมาณ จำนวน 24,560 บาท แต่ประสบปัญหาการเบิกจ่ายงบประมาณจึงยังไม่ได้นำมาใช้ แต่ทางโรงพยาบาลได้สำรองจ่ายไปก่อน เพื่อให้การดำเนินงานต้องหยุดชะงัก

3.3 วัตถุประสงค์/ครุภัณฑ์

โครงการนี้ได้ใช้วัสดุ/ครุภัณฑ์ จากโรงพยาบาล ซึ่งพบว่ามีความเพียงพอและมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้โครงการนี้บรรลุเป้าหมายได้

3.4 สถานที่ ระยะเวลาและผู้เข้าร่วมโครงการ

เนื่องจากโครงการเฝ้าระวังวัณโรคในผู้ป่วยโรคเอดส์ เป็นโครงการปฏิบัติการเชิงตั้งรับไม่ใช่เชิงรุก ดังนั้นจึงใช้โรงพยาบาลนครพิงค์เป็นสถานที่ในการดำเนินงานโครงการ โดยรับผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อในบริเวณอำเภอแมริมที่เข้ามารักษาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ ทั้งนี้ได้ทำการตรวจผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อซ้ำทุก 2 เดือน

4. การประเมินกระบวนการ

จากการประเมิน พบว่า โครงการนี้ได้มีขั้นตอนการดำเนินงานคือ

- (1) ส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมเพื่อรับฟังการชี้แจงจาก สสจ. เชียงใหม่
- (2) เฝ้าระวังในผู้ป่วยติดเชื้อเอดส์ โดยมีการ
 - ตรวจเสมหะผู้ป่วยรายที่สงสัยว่าจะติดเชื้อเอดส์
 - Chest X-ray ทุกราย
 - ให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วย ผู้ติดเชื้อ ญาติ ในเรื่องของวัณโรค
 - ตรวจซ้ำผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อทุก 2 เดือน
- (3) ถ้าพบว่ามีอาการป่วยของวัณโรคโครงการจะให้มีการรับรักษอย่างต่อเนื่อง
- (4) ติดตามเยี่ยมผู้ป่วยที่บ้าน โดย อสม. จนท. เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับยาต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตามปัญหาการดำเนินงานตามแผนงานคือ การที่มีการอนุมัติงบประมาณและการใช้งบประมาณให้เดินไปตามแผนงานมีความล่าช้าจึงทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามกำหนด

อย่างไรก็ตามในการประเมินผลโครงการเร่งรัดการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ ในอำเภอแม่ริมนั้น ปรากฏว่า ทางสำนักงานสาธารณสุขอำเภอแม่ริม ได้มีการปรับเปลี่ยนโครงการต่าง ๆ และจากการที่ดำเนินการที่ผ่านมาพบว่า ปัจจุบันนี้ผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยในเขตอำเภอแม่ริมจำนวนมากถูกทอดทิ้งไม่มีผู้ดูแลเอาใจใส่ จะปล่อยให้สถานบริการของทางราชการเป็นผู้ดูแลเท่านั้น ข้อมเป็นไปไม่ได้ ดังนั้นสำนักงานสาธารณสุขอำเภอแม่ริมจึงเห็นว่า โครงการต่าง ๆ ที่ได้จัดทำไว้นั้นน่าจะมีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงเป็นบางโครงการ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนี้ ซึ่งรายละเอียดและแผนการดำเนินงานมีดังนี้

โครงการเตรียมจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือผู้ติดเชื้ออำเภอแม่ริม (วัดคอดย่น้อย)

เป็นโครงการร่วมซึ่งได้มีการประสานงานระหว่างพระ ชมรมอาสาสมัครต่าง ๆ และทางราชการในท้องที่อำเภอแม่ริม โดยวัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. จัดตั้งศูนย์/ชมรม เพื่อให้ผู้ป่วยได้มาร่วมกันทำกิจกรรม การรักษาทั้งทางร่างกายและทางจิตใจ โดยจัดตั้งศูนย์ที่วัดสมเด็จคอดย่น้อย ตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม โดยมีอาสาสมัครซึ่งเป็นพระและชมรม ต่าง ๆ เป็น ผู้ดูแล
2. ทางด้านร่างกาย จะมีการใช้สมุนไพรร่วมรักษากับยาแผนปัจจุบัน
3. ทางด้านจิตใจ จะมีการฝึกสอนสมาธิ โดยพระจากวัดคอดย่น้อย
4. การช่วยเหลือผู้ป่วย จะเน้นให้ผู้ป่วยที่ยังไม่มีอาการเป็นผู้ช่วยเหลือผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้
5. ให้ผู้ป่วยที่เข้าสู่ระยะสุดท้ายได้ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขตาม อรรถภาพ

เป้าหมาย

ผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อที่มีความเต็มใจจะเข้าร่วมโครงการ

กลวิธีดำเนินการ

1. คัดเลือกผู้ป่วยที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการ โดยเน้นหนักในผู้ป่วยที่ขาดผู้ดูแลและไม่มีเงินที่จะรักษาตัวเอง โดยผ่านการคัดกรองจาก ผู้ใหญ่บ้าน,กำนัน,พัฒนากรตำบล ปลัดตำบล และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของตำบล นั้น ๆ โดยแบ่งผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อที่จะเข้าร่วม โครงการ 2 ประเภท คือ

1.1 ประเภท ไป - กลับ ผู้ป่วยประเภทนี้สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ และมีความเต็มใจที่ช่วยผู้ป่วยที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้

1.2 ประเภทอยู่ประจำ ประเภทนี้ผู้ป่วยไม่สามารถจะช่วยเหลือตัวเองได้ทั้งทางด้านร่างกายและทางด้านจิตใจ และขาดเงินทองที่ใช้เลี้ยงชีพ

2. การดำเนินงานในศูนย์

2.1 ทางด้านจิต จะมีการฝึกสอนสมาธิและฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ป่วยภายใต้การดำเนินงานของพระครูใบฎีกาอนุกุล ฐานุทธโร วัดสมเด็จคอยน้อย เป็นผู้ควบคุมดูแล

3. ด้านการดูแลรักษาจะมีการใช้สมุนไพรร่วมในการรักษา โดยมีพระครูใบฎีกาอนุกุลฐานุทธโร วัดสมเด็จคอยน้อย และนายบุญมี แสงนูน ประธานชมรมผู้สูงอายุของอำเภอแม่ริมเป็นผู้ดูแลร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบลแม่สา

4. มีการจัดให้มีกิจกรรมที่เลี้ยงตัวเองได้ โดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานของเกษตรพัฒนากร จัดหาอาชีพให้

5. ในกรณีที่มีผู้ป่วยถึงแก่กรรม ไม่มีญาติมาขอรับศพได้ประสานงานกับมูลนิธิสงเคราะห์ศพไม่มีญาติเข้ามาดำเนินการ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

1. ทางด้านศาสนา พระครูอนุกุล ฐานุทธโร เป็น

ประธานกรรมการ

2. ทางด้านการดำเนินงานโครงการ

2.1 นายอำเภอแม่ริม ประธานกรรมการ

2.2 นายแพทย์ภาสกร อัครเสวี กรรมการ

2.3 ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครพิงค์ กรรมการ

2.4 สาธารณสุขอำเภอแม่ริม กรรมการ

2.5 เกษตรอำเภอแม่ริม	กรรมการ
2.6 พัฒนาการอำเภอ	กรรมการ
2.7 ปลัดอาวุโส	กรรมการ
2.8 กำนันทุกตำบล	กรรมการ
2.9 เจ้าหน้าที่สาธารณสุขทุกตำบล	กรรมการ
2.10.ผู้ช่วยสาธารณสุขอำเภอแม่ริม	กรรมการและเลขานุการ

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ

ตั้งแต่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินงานเป็นต้นไป

งบประมาณ

1. การอบรมให้ความรู้แก่ผู้ดูแล เป็นเงิน 41,600 บาท
2. วัสดุสำหรับจัดสร้างที่พักอาศัยชั่วคราวและอุปกรณ์เครื่องนอน เป็นเงิน 128,960 บาท
3. ค่าอาหารผู้ป่วยที่เข้าร่วมโครงการในระยะแรก 3 เดือน เป็นเงิน 260,560 บาท (สองแสนหกหมื่นห้าร้อยหกสิบบาทถ้วน) สำหรับงบประมาณที่จะใช้ดำเนินงานต่อนั้น คณะกรรมการจะได้ร่วมกันจัดหาเพื่อสมทบการดำเนินงานต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีศูนย์พักฟื้น และฟื้นฟูสภาพจิตใจและร่างกาย
2. เป็นการช่วยเหลือให้ผู้ป่วยได้รับความสุขตามอัตภาพในบั้นปลายของชีวิต
3. เป็นสถานที่ศึกษาและให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์แก่ประชาชนทั่วไปได้ดี

ผู้เสนอโครงการ

นายเฉลิม ไชยวงศ์

ผู้เห็นชอบโครงการ

นางวิไลวรรณ ชัมทะมาลา

ผู้สนับสนุนโครงการ

พระครูใบฎีกาอนุกุล ฐานุทธโร

ผู้อนุมัติโครงการ

นายอดุลย์ พลประอินทร์

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการทีมงานวิทยากรระดับอำเภอ

1. วัตถุประสงค์

โครงการนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้เข้าใจหน้าที่ผู้รับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์อย่างลึกซึ้งสามารถเป็นวิทยากรที่ดีได้
2. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่ผ่านการอบรมแล้ว สามารถถ่ายทอดความรู้ด้วยวิธีการจัดสัมมนาให้กับกลุ่มเป้าหมายได้เป็นอย่างดี และทำให้กลุ่มเป้าหมายตระหนักถึงพิษภัยของโรคเอดส์ รู้วิธีและร่วมมือกันป้องกันควบคุมโรคเอดส์ในชุมชนได้

2. เนื้อหาของโครงการและความสอดคล้องกับสถานการณ์เอดส์ในอำเภอ

จากการประเมินผลพบว่า เน้นเนื้อหาไปที่สถานการณ์โรคเอดส์ในปัจจุบันที่เพิ่มมากขึ้นอันเป็นปัญหาสังคมที่น่าเป็นห่วงหากทุกฝ่ายไม่ร่วมกันแก้ไขอย่างจริงจังและเร่งด่วนจะยิ่งทำให้ปัญหาทวีความรุนแรงจนไม่สามารถแก้ไขได้ และสังคมไทยอาจอยู่ในสภาพอัมพาต ดังนั้นจำเป็นต้องดำเนินการอบรมทีมงานวิทยากรระดับอำเภอให้มีความรู้ความเข้าใจความสามารถไปทำหน้าที่แก้ไขปัญหการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในระดับชุมชนต่อไป

การเน้นเนื้อหาดังกล่าวได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการในขั้นต้นที่ว่าเป็นการสร้างทีมงานเพื่อทำงานในระดับชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นจริง ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์เอดส์ในพื้นที่ ดังนั้นเนื้อหาของโครงการอบรมจึงเป็นในลักษณะการให้ความรู้ทั่วไป สถานการณ์ การติดเชื้อ สาเหตุ การป้องกันที่เป็นไปได้ อย่างไรก็ตาม วัตถุประสงค์ในข้างต้นจะพบว่าเป็นการสร้างความรู้และความเข้าใจให้กับทีมงานวิทยากรระดับอำเภอ เพื่อที่จะนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นจริงและถูกต้อง จากจำนวนผู้ติดเชื้อจำนวน 100 รายที่เข้ารับบริการจากทางโรงพยาบาลอำเภอดอยสะเก็ด สามารถที่จะสรุปภาพรวมของสถานการณ์เอดส์ในอำเภอดอยสะเก็ดได้กล่าวคือ แต่เดิมยังไม่มีหน่วยงานใดที่จะให้ความสนใจและช่วยเหลือกับผู้ป่วยเอดส์และครอบครัว อันเนื่องมาจากความไม่เข้าใจดีพอสำหรับโรคนี้ แต่ในปัจจุบันได้มีการประชาสัมพันธ์และมีการอบรมให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจกัน มากมาย ผลลัพธ์ที่ออกมาจึงทำให้ทุกคนเล็งเห็นถึงความสำคัญและยอมที่จะเสียสละและเปิดโอกาสให้

กับผู้ป่วยเอดส์และครอบครัว และที่สำคัญผู้ป่วยเองยอมที่จะเปิดเผยตัวเองเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ดังนั้น โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการทีมงานวิทยากรระดับอำเภอจึงเป็นตัวกลางในการเผยแพร่กับชุมชนต่อไป จากการฝึกอบรมดังกล่าว ผู้เข้าร่วมรับการอบรมส่วนใหญ่แล้วเป็นเจ้าหน้าที่ในระดับผู้บริหารที่สามารถลงไปทำงานในชุมชนได้อย่างชัดเจน และสามารถสร้างความเข้าใจให้กับชาวบ้านในระดับที่ชาวบ้านไม่ต้องยุ่งยากในการทำความเข้าใจ

3. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

3.1 บุคลากร

จากการประเมินผลปรากฏว่า ผู้รับผิดชอบโครงการโดยตรงคือ คปสอ. จำนวน 5 คน โดยมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นฝ่ายต่าง ๆ คือ ฝ่ายลงทะเบียนและงานทั่วไป ฝ่ายอาหาร-เครื่องดื่ม พิธีกรในงาน อย่างไรก็ตามเมื่อถึงเวลาทำงานทุกคนก็ช่วยงาน แม้ว่าทุกคนจะรับผิดชอบงานในหน้าที่กันเป็นจำนวนมาก สำหรับผู้ทำหน้าที่หลักในการอบรมครั้งนี้คือ เจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลคอยสะเกิด จำนวน 3 คน

วิทยากรในการอบรมมาจากหลายแหล่ง เช่น

- คุณพูน มีทองคำ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่
- ว่าที่ร้อยตรี ปรีชา โสภิตถาวร : นายอำเภอคอยสะเกิด (คปสอ.)
- พระครูโสภณปริยัติสุธี/พระอาจารย์พงษ์เทพ : เจ้าอาวาสวัดเชิงคอย/ลูกศิษย์
- พระอาจารย์พงษ์เทพ จากวัดใหม่ห้วยทราย ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่
- ผู้ป่วยติดเชื้อ : อำเภอคอยสะเกิด
- อาจารย์ เอนก ศิริโหราชัย : คริตสจักรเชียงใหม่
- อาจารย์ สนั่น วุฒิ : คริตสจักรเชียงใหม่
- ทันตแพทย์หญิง ศศิธร ไชยประสิทธิ์: โรงพยาบาลอำเภอคอยสะเกิด(คปสอ.)
- นายแพทย์ ไพศาล รัญญาวนิชกุล : โรงพยาบาลอำเภอคอยสะเกิด (คปสอ.)

อย่างไรก็ตามปัญหาที่พบด้านวิทยากร คือส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาทางด้านเวลา เนื่องจากวิทยากรแต่ละท่านมีงานประจำต้องรับผิดชอบ ดังนั้นจึงเป็นการยากในการที่จะกำหนดเวลาให้แต่ละท่าน แต่ก็พบว่า วิทยากรทุกท่านก็สามารถบรรยายได้ตามกำหนด

3.2 งบประมาณ

จากการประเมินผลพบว่า อุปสรรคของการจัดใช้งบประมาณ ก่อนข้างจะมีปัญหามาก เนื่องจากการเบิกจ่ายล่าช้า ทำให้การเตรียมงานบางอย่าง อาทิ การจัดทำคู่มือในการอบรม และวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน ล่าช้าตามไปด้วยแต่ก็สามารถแก้ไขเฉพาะหน้าได้โดยการใช้เงินของหน่วยงานสำรองจ่ายไปก่อน ส่วนด้านความเพียงพอของการใช้งบประมาณ พบว่า งบประมาณในการจ่ายจริงกับงบประมาณที่ตั้งไว้ไม่สอดคล้องกัน การปฏิบัติงานจริงค่าใช้จ่ายบางส่วนต้องมีจึงต้องแก้ปัญหาเฉพาะหน้าดังที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้น

3.3 วัสดุ/ครุภัณฑ์

โครงการนี้ได้ใช้วัสดุอุปกรณ์เป็นของหน่วยงาน งบประมาณเอง เป็นวัสดุที่มีคุณภาพเพียงพอและสามารถใช้กับงานที่ต้องการได้อย่างเหมาะสม และมีเพียงพอกับความต้องการใช้ของงาน

3.4 สถานที่ดำเนินการอบรม ระยะเวลาและผู้เข้าร่วมประชุม

โครงการนี้จัดอบรม ณ วังธารีรีสอร์ท อ. คอยสะแกก จ. เชียงใหม่ ซึ่งมีความสะดวกในการจัดการอบรม เพราะทางเจ้าของสถานที่จะจัดทุกอย่างเตรียมไว้ให้พร้อม ตั้งแต่เวที โต๊ะ-เก้าอี้ อาหาร ฯลฯ ปัญหาที่พบก็เฉพาะเรื่องการเดินทางของผู้เข้ารับการอบรมบางคน และวิทยากรบางท่านที่อยู่ไกล

โครงการนี้มีการอบรม 3 วัน ระหว่าง วันที่ 24-26 เมษายน 2538 ซึ่งเหมาะสมดี เนื่องจากเป็นโครงการในระยะสั้นที่มีโครงการอื่นมารองรับ เพื่อเป็นการขยายเครือข่ายของการเผยแพร่ความรู้เรื่องโรคเอดส์ต่อไป

สำหรับผู้เข้าร่วมประชุมนั้น ผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านให้ความสนใจและเอาใจใส่เป็นอย่างดี โดยตั้งใจฟังและถามคำถามในสิ่งที่ต้องการรู้ และตอบคำถามตามที่ตัวเองเข้าใจ และจากการสังเกต พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีการเตรียมตัวอย่างดี และอยู่กันครบทุกคนตลอดระยะเวลาการประชุม 3 วัน วัน แสดงถึงว่าทุกคนใช้เวลาเต็มที่ และสามารถที่จะจัดเวลาของตัวเองได้เป็นอย่างดี

4. การประเมินกระบวนการ

4.1 ขั้นตอนในการดำเนินงาน

จากการติดตามผล พบว่า โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการวิทยากรระดับอำเภอนี้เป็นโครงการที่มีเนื้อหาสาระในเชิงวิชาการค่อนข้างมาก จากการสังเกตพบว่าขั้นตอนของการดำเนินงานตามโครงการนั้นเป็นไปตามกำหนดการที่วางไว้ ส่วนทางด้าน การดำเนินงานในพื้นที่ของทีมงานวิทยากรนั้นเป็นในลักษณะของการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจกับชาวบ้านในลักษณะของการพูดคุยแบบเป็นกันเอง โดยมีขั้นตอนของการดำเนินงานในการออกสู่ชุมชน จากการที่ทางทีมงานได้แบ่งกลุ่มกันสร้างคู่มือเตรียมชุมชนและเนื้อหาการให้ความรู้ สุขศึกษาแก่ชุมชน โดยการออกสู่ชุมชนจะเริ่มในวันที่ 3 ของการเข้ารับการอบรมคือวันที่ 23 เม.ย (อบรม 24-26 เมษายน 2538) ในขั้นตอนนี้ น.พ. ไพศาล วัฒนวินิชกุล (กรรมการและเลขา คปสอ.) ได้ชี้แจงการฝึกปฏิบัติการสนทนากลุ่มให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม หลังจากนั้นลงปฏิบัติในพื้นที่ และนำกลับมาอภิปรายกลุ่มสรุปผลลัพท์ที่ได้ เมื่อผ่านพ้นจากการอบรมไป 3 วัน ต่อจากนั้นก็เป็นที่ของทีมงานวิทยากรระดับอำเภอที่เข้ารับการอบรมเอง จะต้องออกเผยแพร่สาระความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ให้กับชุมชนตามที่ได้มีการวางแผนกันในขั้นต้น พบว่า ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายของอำเภอคอยสะเก็ดมีความรู้ความเข้าใจและได้ตระหนักถึงพิษภัยของโรคเอดส์ที่มีต่อตนเองครอบครัว และสังคม ให้ความร่วมมือป้องกันควบคุมโรคเอดส์ได้จะเป็นผลให้จำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ของอำเภอคอยสะเก็ดลดลง อย่างไรก็ตามจากการสรุปผลของทาง คปสอ.จากการเข้าสู่ชุมชน

4.2 การติดต่อประสานงาน

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการทีมงานวิทยากรฯ เป็นโครงการในความดูแลรับผิดชอบของ คปสอ. โดยตรงเพราะฉะนั้น การประสานงานในหน้าที่ความรับผิดชอบต่าง ๆ จึงเป็นไปอย่างรวดเร็วและไม่มีปัญหาของความล่าช้าเนื่องจากการประสานงานมีความสอดคล้องกันในทุกระดับชั้น เริ่มตั้งแต่เรื่องการชี้แจงวัตถุประสงค์โครงการแก่คณะกรรมการควบคุมและป้องกันโรคเอดส์อำเภอ โดยเลขาและคณะกรรมการ คปสอ. (นายแพทย์ไพศาล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอำเภอคอยสะเก็ด) จนถึงขั้นสุดท้ายการสรุปผลการอบรมจะมีบ้างก็เรื่องของเวลาที่ไม่มีตรงกัน

ส่วนทางด้านการประสานงานวิทยากรค่อนข้างที่จะยุ่งยากในเรื่องของเวลา เช่นกัน กล่าวคือ วิทยากรแต่ละท่านไม่ค่อยจะมีเวลามากนักในการติดต่อเนื่องจากมีภาระกิจประจำของตนเอง และงานรับเชิญอีกมากมาย ดังนั้นจึงทำให้ผู้รับผิดชอบโครงการค่อนข้างจะมีความยุ่งยากในการนัดหมายแต่ละครั้ง ซึ่งกว่าจะลงตัวได้ก็ต้องเปลี่ยนเวลากันหลายครั้ง นอกจากนี้ยังพบปัญหาเรื่องการเดินทางเนื่องจากสถานที่จัดอบรมอยู่ไกลออกไปนอกเมืองทำให้วิทยากรบางท่านต้องเสียเวลากับการเดินทางมาก

ทางด้านผู้เข้ารับการอบรมนั้น หลังจากได้รับอนุมัติจากผู้รับผิดชอบได้ทำการคัดเลือกตัวแทนจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการอบรม จากหัวหน้าสังกัดของแต่ละหน่วยและทำจดหมายยื่นเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และนโยบายของโครงการให้แก่หน่วยงานทราบและนัดประชุมหัวหน้าสังกัดในขั้นต้นเกี่ยวกับกำหนดการของการอบรมเพื่อชี้แจงลูกน้องต่อไป ซึ่งในขั้นตอนนี้ไม่พบปัญหาแต่ประการใด

4.3 เทคนิควิธีการและสื่อในการจัดอบรม

การจัดอบรมในโครงการนี้เป็นเชิงวิชาการค่อนข้างมากดังนั้น เทคนิควิธีการจึงเป็นทางการในลักษณะของการสร้างความสัมพันธ์และร่วมมือกันของผู้เข้ารับการอบรม เจ้าหน้าที่ วิทยากรกับเนื้อหาสาระ เพื่อประโยชน์ของการออกสู่ชุมชนที่ได้ผลดี เป็นการดึงความคิดเห็นภายใต้กรอบแนวคิดพื้นฐานที่ผู้เข้ารับการอบรมได้ออกมาอภิปรายถึงแนวทางและการแก้ปัญหาาร่วมกัน ที่สำคัญคือได้มีการฝึกภาคปฏิบัติในพื้นที่จริงเพื่อเป็นการคาดเดาเหตุการณ์และทดสอบความรู้ที่อบรมมาว่าสามารถนำไปใช้ได้จริงและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เป็นจริง

ทางด้านสื่อที่ใช้ในการอบรมนั้นโครงการได้จัดทำ เอกสารประกอบความเข้าใจ แบบประเมินผู้นำเสนองานกลุ่ม แบบสอบถามความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์ และสไลด์เกี่ยวกับการติดเชื้อโรคเอดส์

4.4 ปัญหาการดำเนินงานตามแผนงานของโครงการ

โครงการนี้ดำเนินงานได้ดีตามแผนงานที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตามก็มีปัญหาบางประการ ในการติดต่อประสานงานเกี่ยวกับเรื่องการนัดหมายเวลาของวิทยากรและปัญหาในการเสียเวลาเดินทางของวิทยากร

ส่วนทางด้านการประสานงานกับตัวของผู้เข้ารับการอบรมเองไม่มีปัญหายุ่งยากอะไร เพราะทางผู้รับผิดชอบโครงการได้ติดต่อกับหัวหน้าสังกัดโดยตรงและต่อจากนั้น ก็เป็นหน้าที่ของหัวหน้าที่จะบังคับบัญชาลูกน้อง จากการสอบถามทุกคนที่เข้ารับการอบรมเต็มใจในการรับฟังบางคนที่ไม่สามารถมาได้ก็ส่งตัวแทนมาจึงไม่มีปัญหาและอุปสรรคยุ่งยาก

โครงการได้มีการติดต่อประสานงานระหว่างกรรมการเอดส์ระดับอำเภอและวิทยากร โดยการยื่นจดหมายชี้แจงรายละเอียดของโครงการต่อวิทยากรที่ทางคณะกรรมการได้มีการคัดเลือกตามความเหมาะสมของเนื้อหาและความเป็นไปได้ จากนั้นก็นัดหมายเพื่อทำความเข้าใจกับโครงการอย่างชัดเจนเพื่อกำหนดวัน เวลา ที่ลงตัวและเป็นไปได้

โครงการเฝ้าระวังวัณโรคผู้ป่วยติดเชื้อ

1. วัตถุประสงค์

โครงการนี้กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะคือ

1. เพื่อลดอัตราการป่วยด้วยโรคแทรกซ้อนคือ วัณโรคในผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อ
2. เพื่อให้ผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อเมื่อได้รับเชื้อวัณโรคแล้วได้รับการรักษาอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อวัณโรค

2. เนื้อหาของโครงการและความสอดคล้องกับสถานการณ์เอดส์ในอำเภอ

จากการประเมินโครงการปรากฏว่า โครงการนี้ได้เน้นเนื้อหาและมุ่งประเด็นไปที่การให้บริการและการมารับบริการอย่างต่อเนื่องของผู้ป่วยที่มีขอรับบริการ และเป็นวิธีตั้งรับสถานการณ์เกี่ยวกับโรคเอดส์ อย่างไรก็ตามการระบาดของโรคเอดส์มีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ และส่งผลกระทบต่อหมู่บ้านโดยรวมประกอบกับยังไม่สามารถหาวิธีการรักษาให้หายขาดได้ ดังนั้น ทางเดียวที่ทุกคนทำได้ตอนนี้คือ รู้จักป้องกันตนเองและครอบครัว เพราะฉะนั้นโครงการดังกล่าวจึงมีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการจะลดอัตราการป่วยด้วยโรคแทรกซ้อน และเมื่อเกิดอาการแล้วก็จะได้รับการรักษาอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง และจากการติดตามข้อมูลพบว่า จากเดิมผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ในอำเภอดอยสะเก็ดและอำเภอใกล้เคียงที่มาขอรับบริการมีจำนวนน้อยมาก แต่มาในปัจจุบันมีจำนวนมากขึ้นประกอบกับวัตถุประสงค์ของโครงการที่มุ่งตอบสนองความต้องการของคนกลุ่มนี้จึงทำให้มีผู้ป่วยเข้ารับบริการและให้ความร่วมมือในการรักษาในขณะนี้ประมาณ 100 ราย ดังนั้นจะเห็นว่าสถานการณ์เอดส์ในอำเภอดอยสะเก็ด ทำให้วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสถานการณ์ของอำเภอเป็นอย่างดี

3. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

3.1 บุคลากร

จากการประเมินด้านบุคลากรพบว่า โครงการนี้เป็นโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบโดยตรงของ กปสอ. ดังนั้นบุคลากรจึงเป็นของหน่วยงานทั้งสิ้น และมีการแบ่งหน้าที่กันออกไปตามความรับผิดชอบ และความเหมาะสม

ส่วนทางด้านวิทยากรไม่พบปัญหา เพราะเป็นโครงการที่ทำในรูปแบบของการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ป่วยมารับบริการอย่างต่อเนื่องที่โรงพยาบาล และมีผู้ให้คำปรึกษาโดยแพทย์และพยาบาลที่ประจำโรงพยาบาล

3.2 งบประมาณ

การประเมินผลด้านงบประมาณยังคงพบคล้ายกับโครงการก่อน กล่าวคืออุปสรรคในการจัดใช้งบประมาณ และงบประมาณมาช้า ดังนั้นการดำเนินก่อนข้างชุลกหลักในค่าใช้จ่ายบางเรื่อง ทางผู้รับผิดชอบโครงการต้องสำรองจ่ายไปก่อน ซึ่งก็สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าไปได้ และค่าใช้จ่ายส่วนไหนที่จ่ายเกินไปก็สามารถออมชอมกันได้ เช่น เบี้ยเลี้ยงเจ้าหน้าที่ออกเยี่ยมผู้ป่วย

นอกจากนี้งบประมาณที่ได้มาไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ในการปฏิบัติจริง แต่ก็สามารถแก้ไขปัญหาค่าเฉพาะหน้าได้ดังกล่าวในข้างต้น

3.3 วัสดุ/ครุภัณฑ์

เนื่องจากเป็นโครงการปฏิบัติการดังนั้นวัสดุอุปกรณ์จึงเป็นของโครงการทั้งสิ้น เพราะเครื่องมือส่วนใหญ่เกี่ยวกับทางการแพทย์ทั้งสิ้นที่ใช้ในการตรวจรักษา จากการประเมินผล พบว่า อุปกรณ์ ทุกอย่างมีความเพียงพอกับความต้องการใช้ และมีคุณภาพในระดับดี

3.4 สถานที่ดำเนินงาน ระยะเวลา และผู้เข้าร่วมโครงการ

โครงการเฝ้าระวังฯ เป็นโครงการติดตามผู้ป่วยในชุมชน ดังนั้นจึงมีสถานที่ดำเนินงานใน 6 ตำบลและอำเภอใกล้เคียง ประกอบด้วยตำบล แม่คือ แม่ฮ้อยเงิน แม่โป่ง ป่าโป่ง เริงคอย และหลวงเหนือ

ทางค้ำระยะเวลาที่พบว่ามีจำนวนวันและเวลาที่มีความเหมาะสม เพราะทางโครงการได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ป่วยได้ทราบ โดยผ่านตัวแทนของกลุ่มและมีการติดต่อกันอย่างต่อเนื่องจึงไม่มีปัญหาในการนัดหมายดังกล่าว (1 วันเยี่ยมได้ 4 ราย)

หากจะกล่าวไปแล้วระยะเวลาของการดำเนินงานสั้นมาก อยากให้ต่อโครงการต่อไปอีกเพราะผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ แต่มีปัญหาทางด้านงบประมาณและบุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอ

ส่วนกลุ่มเป้าหมายนั้นมีความสนใจต่อโครงการนี้มากเพราะมีประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว และที่สำคัญต่อชุมชนด้วย นอกจากนี้ยังมีความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการ เพราะเล็งเห็นประโยชน์ดังกล่าวข้างต้นด้วย รวมทั้งผู้เข้าร่วมมีความพอใจเป็นอย่างมากต่อโครงการนี้และต้องการให้มีแผนต่อไปเรื่อยๆ เพื่อช่วยผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อที่ไม่มีโอกาสในชุมชน

4. การประเมินกระบวนการ

4.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

โครงการนี้มีขั้นตอนที่กำหนดไว้ตามแผนงานกลางคือ เสนอโครงการ - ได้รับความอนุมัติ

- ประชุมชี้แจงให้คณะปฏิบัติงานเอดส์อำเภอให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ

- ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อทราบโดยผ่าน ชมรมผู้ติดเชื้อ ผู้ติดเชื้อที่มาขอรับบริการและการบอกต่อของกรรมการ สภาตำบล-กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

- ให้บริการผู้ป่วยที่มารับบริการ/โดยการเอกซเรย์ ตรวจเสมหะ และการรักษาต่อเนื่องรักษาต่อเนื่อง

- ติดตามเยี่ยมบ้าน

- ประเมินผลตามโครงการ

4.2 การติดต่อประสานงาน

โครงการนี้มีการประสานงานและมีการประชุมชี้แจงให้คณะปฏิบัติงานเอดส์อำเภอทราบถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ และรายงานผลเป็นระยะ ทางด้านผู้ติดเชื้อนั้นจะมีการประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อ โดยผ่านกลุ่มชมรมผู้ติดเชื้อต่างๆ ผู้ติดเชื้อที่มาขอรับบริการให้บอกต่อ สภาตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

อย่างไรก็ตามจากการติดตามการทำงานของโครงการนี้ พบว่า ไม่ปรากฏปัญหาเรื่องการติดต่อและประสานงานแต่อย่างใด

4.3 เทคนิควิธีการและสื่อที่ใช้

โครงการนี้ เป็นการออกเยี่ยมบ้านแสดงถึงความเอาใจใส่เป็นห่วงมาก และให้ความต่อเนื่องกับผู้ป่วย และใช้การโน้มน้าวใจให้มารักษาต่อ โดยแสดงความสนใจ ความห่วงใยและให้ความสำคัญกับผู้ป่วย/ผู้ติดเชื้อ ซึ่งเหมาะสมกับสภาพการณ์และเป็นการเข้าถึงจิตใจ ดังนั้นจึงเป็นเทคนิควิธีเชิงจิตวิทยา ประกอบกับการใช้สื่อเป็นประเภทเอกสาร แผ่นพับในการทำความเข้าใจกับโรคเอดส์ การติดเชื้อ และการป้องกัน

4.4 ปัญหาการดำเนินงานตามแผนงานของโครงการ

โครงการนี้มีการดำเนินงานตามแผนงานที่ได้มีการกำหนดไว้ เพราะเป็นโครงการที่ไม่มีกำหนดการตายตัวเหมือนโครงการอื่น ดังนั้นสามารถที่จะยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ของผู้ป่วย ปัญหาด้านอื่นจึงไม่พบ ยกเว้นงบประมาณที่ล่าช้า และระยะเวลาของโครงการที่มีอายุสั้น

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้นำชุมชน

1. วัตถุประสงค์

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้นำชุมชน ได้กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ โดยเน้น

1. เพื่อให้ผู้นำแต่ละหมู่บ้าน (ชุมชน) ตระหนักถึงภัยเอคส์และหาแนวทางดูแลช่วยเหลือผู้ติดเชื้อ/ผู้ป่วยเอคส์

2. เกิดการประสานงานให้ความช่วยเหลือผู้ติดเชื้อ/ผู้ป่วยเอคส์ด้านต่างๆ ในชุมชน

3. เกิดการก่อตั้งชมรมเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อในชุมชน

4. เพื่อให้เกิดแนวทางในการดำเนินการป้องกัน ควบคุมการแพร่ขยายของ โรคเอคส์

2. เนื้อหาของโครงการและความสอดคล้องกับสถานการณ์เอคส์

จากการพิจารณาเนื้อหาของโครงการ ปรากฏว่า โครงการนี้ได้มุ่งเน้นไปยัง การรับทราบสถานการณ์เอคส์ การป้องกัน รวมทั้งแนวทางการแก้ไข ทั้งนี้เพราะการควบคุม ป้องกันดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อที่ผ่านมายังไม่สามารถลดปัญหาได้มากนัก เนื่องจาก ชุมชนยังมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาน้อยปัจจุบันผู้ป่วยและผู้ติดเชื้ออีกมากที่ยังถูกทอดทิ้ง และถูกรังเกียจจากครอบครัวและสังคม โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้นำชุมชนนี้จึงเป็น กระบวนการหนึ่งที่จะดึงภูมิปัญญาชุมชน และศักยภาพของชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานเกี่ยวกับสถานการณ์เอคส์ในปัจจุบัน เพื่อหาแนวทางป้องกันแก้ไขต่อไปซึ่ง โครงการนี้ได้ดำเนินการใน 6 ตำบล 52 หมู่บ้าน ของอำเภอคอยสะเกิดและหากพิจารณาถึง วัตถุประสงค์ที่กล่าวไว้ข้างต้น โครงการนี้ได้ใช้ตัวแทนของชุมชนคือ ผู้นำชุมชนเป็นตัวกลาง เผยแพร่ซึ่งทุกคนให้ความสนใจและทำหน้าที่เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับชุมชนและสถานการณ์เอคส์ของชุมชนเป็นอย่างดี

3. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

3.1 บุคลากร

โครงการมีการนำบุคลากร จากหน่วยงานต่าง ๆ มาร่วมดำเนินงานดังนี้

- จากโรงพยาบาลคอยสะเก็ดจำนวน 2 คน ซึ่งจะทำหน้าที่หลักในการดำเนินงาน
- จากสถานีนามขั้ประจำตำบลแม่คือจำนวน 2 คน ประสานงานและร่วมงานโดยทั่วๆ ไป
- วิทยากรจาก คปสอ. 2 คน และจาก องค์การพัฒนาเอกชน 1 คน

3.2 งบประมาณ

จากการติดตามผลพบว่า อุปสรรคของการใช้งบประมาณเหมือนกับโครงการอื่น ๆ คือ การเบิกจ่ายล่าช้า และค่าใช้จ่ายบางอย่างไม่เพียงพอ จึงต้องใช้จ่ายเงินจากหน่วยงานสำรองจ่ายไปก่อน เช่น เบี้ยเลี้ยงเจ้าหน้าที่ และค่าอุปกรณ์ในการอบรม

3.3 วัสดุ/ครุภัณฑ์

วัสดุ/ครุภัณฑ์ ส่วนใหญ่ที่ใช้ในโครงการเป็นของหน่วยงานเอง มีคุณภาพและเหมาะสมกับการใช้ของงาน

3.4 สถานที่ดำเนินการอบรม ระยะเวลา และผู้เข้าร่วมประชุม

โครงการนี้ได้จัดการอบรมใน 6 ตำบล ได้แก่

- ต.แม่คือ ที่โรงเรียนบ้านแม่คือ
- ต.แม่ฮ้อยเงิน ที่สถานีนามขั้แม่ฮ้อยเงิน
- ต.เชิงคอย ที่สถานีนามขั้เชิงคอย
- ต.แม่โป่ง/ป่าป้อ ที่สภาดำบลและโรงเรียนแม่โป่ง
- ต.หลวงเหนือ ที่วัดใหม่ชลประทาน

ซึ่งสถานที่ดังกล่าวข้างต้นมีความสะดวกในการจัดการอบรมเป็นอย่างดี

ทางด้านระยะเวลานั้นได้จัดอบรมตำบลละ 2 วัน ซึ่งจำนวนวันและเวลาที่ดำเนินการมีความเหมาะสมดีกับชุมชนและเนื้อหาของการจัดอบรม

สำหรับผู้เข้าร่วมอบรมนั้น ส่วนใหญ่มีความสนใจและตั้งใจฟังดี ทั้งนี้สังเกตได้จากการร่วมแสดงความคิดเห็นคำเนิน การซักถามและการตอบคำถาม มีเพียงบางส่วนซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่บ้านและกำนันที่ขออนุญาตลากลับในช่วงบ่ายเนื่องจากมีภาระกิจ และจากการซักถามหลังการอบรม ผู้เข้ารับการอบรมพอใจกับความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้รับและจะนำความรู้ไปเผยแพร่ในชุมชนต่อไป

4. การประเมินกระบวนการ

4.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

โครงการนี้มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

- ขออนุมัติโครงการจากการนำเสนอ และประชุมชี้แจงแนวทางในการดำเนินงานของโรคเอดส์แก่คณะทำงาน วางแผนในการปฏิบัติงาน จัดทำอุปกรณ์ในการอบรม
- แจกเรื่องแก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
- ให้ สอ. ในทุกตำบล แจกชื่อผู้ใหญ่บ้านและผู้นำหมู่บ้านอีก 4 คน เพื่อเข้ารับการอบรม

- จัดเตรียมอุปกรณ์และอาหารในการอบรม จัดทำสื่อและเอกสาร
- จำนวนผู้เข้าอบรมมี 6 รุ่น ๆ ละ 43-44 คน รุ่นละ 2 วัน
- สรุปผลและประเมินการอบรมเพื่อหาแนวทางในการอบรมครั้งต่อไป
- ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานในชุมชน โดยออกนิเทศงานและให้การสนับสนุนการดำเนินงานของชุมชนที่มีการสร้างเครือข่ายช่วยเหลือ

- จัดให้มีการประชุม เสวนา ผู้นำชุมชนทุก 1 เดือน หลังการ อบรม
- จากการติดตามผลพบว่า การดำเนินงานมีความชัดเจนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ

4.2 การติดต่อประสานงาน

โครงการนี้มีการประสานก่อนข้างดี และมีขั้นตอนชัดเจนกล่าวคือ

- มีการประชุมชี้แจงแผนการปฏิบัติงานต่างๆ ระหว่างผู้

ปฏิบัติงาน

- แจกเรื่องแก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

- และให้สาธารณสุขแจ้งรายชื่อผู้ที่เข้ารับการอบรม

- ผู้ปฏิบัติงานบางท่านไม่ค่อยจะมีเวลา เพราะมีภารกิจของตนเองจึงนัดวัน

เวลากันยาก

- ทางด้านผู้เข้าอบรม ไม่มีปัญหาและอุปสรรคมากนักมีเพียงบางคนได้ส่งตัว

แทนมาอบรม เนื่องจากมีภาระกิจส่วนตัว

4.3 เทคนิควิธีการและสื่อในการอบรม

เนื่องจากโครงการนี้เป็นการประชุมเชิงปฏิบัติการดังนั้น วิทยากร และผู้เข้ารับการอบรม จะมีการแบ่งกลุ่มเพื่อแสดงความคิดเห็น อภิปรายกลุ่ม และส่งตัวแทนออกมาพูดจากการสังเกตพบว่า ทุกคนสนใจต้องการที่จะแสดงออกทางความคิดของกลุ่มตัวเองอย่างเห็นเด่นชัด ดังนั้นการจัดกิจกรรมดังกล่าวจึงดูเหมาะสมกับความต้องการแสดงออกของชาวบ้านเป็นอย่างมาก

ทางด้านสื่อในการอบรมนั้น จากการติดตามผลพบว่ามีการใช้แผ่นโปสเตอร์เกี่ยวกับการป้องกันเอดส์ มีการใช้เครื่องฉายข้ามศีรษะ ความรู้เกี่ยวกับเอดส์ เพื่ออธิบาย และวิดิทัศน์เกี่ยวกับเอดส์

4.4 ปัญหาการดำเนินงานตามแผนงานของโครงการ

โครงการนี้ได้ปฏิบัติงานตามแผนงานที่วางไว้เป็นส่วนใหญ่ ยกเว้น เจ้าหน้าที่บางคนยังค่อยเข้าใจเรื่องเอดส์ดีพอ จึงไม่ยอมเข้าร่วมกับโครงการดังกล่าว (ยังมีอคติและยอมรับไม่ได้)

โครงการจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ติดเชื้อ ผู้ป่วยเอดส์

1. วัตถุประสงค์

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เฉพาะด้าน คือ

1. ให้ทุกหมู่บ้านมีกองทุนสำหรับช่วยเหลือผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์
2. เพื่อช่วยเหลือผู้ติดเชื้อ ผู้ป่วยเอดส์ มีเงินยังชีพในขณะที่ป่วยหนัก
3. เพื่อช่วยเหลือผู้ติดเชื้อฝึกอาชีพหรือกิจกรรมช่วยตัวเอง
4. เพื่อช่วยเหลือฝึกอาชีพหรือหางานให้ญาติที่ดูแลผู้ป่วย

2. เนื้อหาของโครงการและความสอดคล้องกับสถานการณ์เอดส์ในอำเภอ

จากการประเมินผลปรากฏว่า ผู้ป่วยเอดส์และครอบครัวมักถูก รังเกียจและถูกทอดทิ้งจากสังคม ทำให้พวกเขามองดูไร้คุณค่า สังคมไม่ต้องการแม้กระทั่งการทำงานที่สุจริต โครงการนี้จึงมีส่วนสนับสนุนให้ผู้ป่วยและครอบครัวสามารถที่จะช่วยเหลือตนเอง โดยเน้นเนื้อหาการอบรมเสริมอาชีพซึ่งกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการมีอาชีพทำไร่และนวดแผนโบราณ และเน้นให้มีรายได้พอที่จุนเจือครอบครัวได้ในระดับหนึ่ง และสามารถทำให้สังคมรอบด้านมองว่าพวกเขาไม่ใช่อภาระแก่สังคม เพราะฉะนั้นจุดนี้เองที่โครงการเกิดขึ้นเพื่อเข้าไปช่วยเหลือตามสภาพของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในท้องที่ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์เอดส์

3. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

3.1 บุคลากร

โครงการมีการนำบุคลากรจากหน่วยงานตนเองเข้ามาปฏิบัติงานทั้งสิ้น ไม่มีวิทยากรเพราะเป็นโครงการที่มีการดำเนินงานในลักษณะของการประสานงานกับชาวบ้านโดยตรงในการจัดตั้งกองทุนและหาทุนเพื่อการดำรงอยู่ของผู้ป่วยและครอบครัว

3.2 งบประมาณ

โครงการนี้ได้รับงบประมาณดำเนินการรวมทั้งสิ้น 157,500 บาท

โดยมีการกำหนดตายตัวลงไปว่ามีการจัดตั้งกองทุนจำนวน 105 หมู่บ้าน

กองทุนละ 1,500 บาท

3.3 วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของโครงการส่วนใหญ่เป็นเอกสารเกี่ยวกับโครงการ ส่วนอุปกรณ์ในการหาทุนเพิ่ม เช่น การจัดหาอาชีพเสริม (งานหัตถกรรมตามท้องถิ่น) เป็นเครื่องมือเครื่องมือของกลุ่มเอง คุณภาพ ซึ่งมีคุณภาพเพียงพอในการดำเนินโครงการ

3.4 สถานที่ ระยะเวลา และผู้เข้าร่วมโครงการ

จากการติดตามผลพบว่า โครงการได้ดำเนินงานในหมู่บ้านและตำบลต่าง ๆ ของอำเภอ คอยสะเค็ด ซึ่งมีระยะเวลาประมาณ 7-8 เดือน เท่านั้น และเนื่องจากผู้เข้าร่วมโครงการให้ความสนใจ และต้องการให้วัตถุประสงค์บรรลุเป้าหมาย หลังโครงการสิ้นสุดลงแล้วคงจะต้องเป็นหน้าที่ของกลุ่มในการ สืบสานแนวคิด และใช้กองทุนดังกล่าวให้เกิดประโยชน์กับกลุ่มมากขึ้น

4. การประเมินกระบวนการ

4.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นตอนการดำเนินงานของโครงการมีความชัดเจนดังนี้

- เสนอขออนุมัติโครงการจากโครงการที่สมบูรณ์แบบ
- ประชุมชี้แจงให้คณะกรรมการควบคุมและโรคเอดส์อำเภอ
- ประชุมชี้แจงแก่คณะผู้ปฏิบัติตามผลทราบ
- แจ้งแก่ผู้นำชุมชนรับโครงการเพื่อการชี้แจงกับกลุ่มเป้าหมาย
- นัดประชุมชี้แจงครั้งใหญ่เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวและเป็นไปได้ของโครงการ

ต่อ คปสอ. และคณะหมู่บ้านร่วมกัน

- จัดตั้งคณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อบริหารกองทุนดังกล่าว
- ติดตามผลและประเมินผล

4.2 การติดต่อประสานงาน

การติดต่อประสานงานระหว่างคณะกรรมการเอตส์นั้น มีการประชุมชี้แจงนโยบายและแผนการปฏิบัติงาน รวมทั้งประสานงานขอความช่วยเหลือเร่งด่วนในเรื่องงบประมาณ และหาแนวทางในการประกอบอาชีพแก่กลุ่มกองทุน อย่างไรก็ตามการประสานงานระหว่างกรรมการและผู้เข้าร่วมอบรมนั้นจะเป็นในรูปของการประชุมชี้แจงตามแผนนโยบายเพื่อเข้าใจโครงการคร่าว ๆ ในระดับต้นจากนั้นจะนัดประชุมคณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อประสานงานต่อไปยังกลุ่มกองทุนต่างๆ เพื่อดำเนินการต่อไป

4.3 เทคนิควิธีการ และสื่อในการอบรม

เนื่องจากโครงการนี้เป็นการสร้างเครือข่ายความช่วยเหลือตนเองของชุมชนโดยคนในชุมชนเอง ดังนั้นโครงการจึงเป็นสื่อกลางในการช่วยเหลือภายนอกชุมชนเช่นงบประมาณ การหาตลาดของสินค้าที่กลุ่มกองทุนผลิต

ทางด้านสื่อ นั้นจะประกอบด้วยอุปกรณ์การทำรม และการนวดแบบแผนโบราณ

4.4 ปัญหาการดำเนินงานตามแผนงานของโครงการ

โครงการนี้มีการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ และเป็นโครงการต่อเนื่องไม่มีจุดสิ้นสุดของโครงการ ดังนั้นปัญหาการดำเนินงานในส่วนของขั้นตอนเริ่มแรก จึงไม่ปรากฏ แต่มีข้อที่น่าสังเกตว่า หมู่บ้านที่มีกองทุนดังกล่าว นั้น จะมีการบริหารและการจัดใช้กองทุนให้เกิดประโยชน์กับกลุ่มผู้ติดเชื้อได้อย่างไร

โครงการอาสาสมัครผู้ให้คำปรึกษาโรคเอดส์และช่วยเหลือ ทางสังคมในชุมชน

1. วัตถุประสงค์

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ในการสร้างอาสาสมัคร โดยเน้น

1. เพื่อให้เกิดอาสาสมัครที่มีความรู้ทัศนคติที่ดีต่อผู้ป่วย ผู้ติดเชื้อ และครอบครัว
2. เพื่อให้มีอาสาสมัครเป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วย ผู้ติดเชื้อ ครอบครัว และกลุ่มเสี่ยงทุกกลุ่ม
3. เพื่อให้อาสาสมัครมีการเผยแพร่ความรู้และร่วมกิจกรรมดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ในชุมชน

2. เนื้อหาของโครงการและความสอดคล้องกับสถานการณ์เอดส์ในอำเภอ

โครงการนี้เป็นการกระตุ้นจิตสำนึกในการเป็นเพื่อนร่วมโลกด้วยกัน ที่ต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยเฉพาะสถานการณ์ของเอดส์ที่กำลังแพร่ระบาดในขณะนี้ทุกคนต้องช่วยกันและร่วมมือกันขจัดโรคนี้นี้ ดังนั้นการสร้างอาสาสมัครในชุมชน จึงเป็นเนื้อหาหลักของโครงการนี้โดยให้อาสาสมัครเป็นที่ปรึกษาให้แก่ผู้ป่วยและครอบครัว ให้ความช่วยเหลือเป็นที่พึ่งทั้งทางร่างกาย สังคม และจิตใจ ทำให้พวกเขามีคุณค่าในสังคมไม่ถูกทอดทิ้ง และสามารถอยู่ในชุมชนได้อย่างมีความสุขต่อไป

3. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

3.1 บุคลากร

โครงการนี้มีบุคลากรชุดเดียวกับโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้นำ รวมทั้งวิทยากรซึ่งมาจากโรงพยาบาลคอยสะเก็ด 3 คน สถานีอนามัยแม่ฮ้อยเงิน 2 คน วิทยากรจากองค์กรพัฒนาเอกชน 2 คน

3.2 งบประมาณ

จากการติดตามผลพบว่า มีอุปสรรคในการจัดใช้งบประมาณและบางส่วนมีค่า ใช้จ่ายมากกว่าที่เสนอขอจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ เช่น การจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานชุมชน แต่โครงการได้มีการแก้ไขปัญหาคด้วยการสำรองจ่ายเพื่อปฏิบัติงาน

3.3 วัสดุ/ครุภัณฑ์

จากการประเมินผลทราบว่า วัสดุ/ครุภัณฑ์ที่ใช้เป็นของสถานีนามัยตำบลแม่ฮ้อยเงินและตำบลที่ไปอบรมเป็นส่วนใหญ่ ส่วนอุปกรณ์สำนักงานเป็นของทางโครงการ ซึ่งมีความเพียงพอในการใช้และมีคุณภาพในการใช้อบรมของโครงการ

3.4 สถานที่ ระยะเวลา และผู้เข้าร่วมโครงการ

โครงการได้จัดใช้สถานที่ต่อไปนี้จัดการฝึกอบรม

- ตำบลแม่คือ ที่โรงเรียนวัดแม่คือ
- ตำบลแม่ฮ้อยเงิน ที่สถานีนามัยแม่ฮ้อยเงิน
- ตำบลเชิงคอย ที่สถานีนามัยเชิงคอย
- ตำบลแม่โป่ง ที่โรงเรียนแม่โป่ง (ร่วมตำบลป่าป้อด้วย)
- ตำบลหลวงเหนือ ที่วัดใหม่ชลประทาน

สถานที่ที่ใช้ดำเนินการมีความสะดวกในการฝึกอบรม เพราะผู้นำชุมชนเป็นผู้คอยประสานงานกับคณะกรรมการ ตลอดจนจัดสถานที่รองรับ จึงไม่มีปัญหาและอุปสรรคใด ๆ

ทางด้านจำนวนวันและเวลาที่ดำเนินงานมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับโครงการ วิทยากร และผู้เข้าอบรมจึงไม่มีปัญหาและอุปสรรคใด ๆ ในด้านนี้

ส่วนผู้เข้ารับการอบรมนั้นได้ให้ความสนใจดีมาก มีการถามและตอบในสิ่งที่ต้องการรู้อย่างตั้งใจ

4. การประเมินกระบวนการ

4.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

จากการติดตามผลพบว่า โครงการมีขั้นตอนดำเนินงานสอดคล้องกับที่เสนองบประมาณกล่าวคือ หลังจากได้รับอนุมัติแล้วจะมีการแจ้งโครงการให้กำนันผู้ใหญ่บ้านทราบ

- ประชุมเชิงปฏิบัติการ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน วางแผนการปฏิบัติงาน กำหนดพื้นที่เป้าหมายในการอบรมแต่ละครั้งโดยคณะทำงานเอดส์
- ให้นำหมู่บ้านคัดเลือกผู้เข้าอบรม ส่งรายชื่อก่อนการอบรม 10 วัน กำหนดหมู่บ้านละ 2 คน แบ่งการอบรมเป็น 4 รุ่น ๆ ละ 26 คน
- จัดทำคู่มือการให้คำปรึกษาแก่ผู้เข้าอบรม
- จัดเตรียมอุปกรณ์ในการอบรม
- ประชุมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบประเมินผลการอบรม วางแผนในการนิเทศติดตามงานแล้ววางแผนในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของ อสม.
- ประชุมกลุ่ม เสวนาผู้ปฏิบัติงาน ประจำทุกเดือน

4.2 การติดต่อประสานงาน

การติดต่อประสานงานระหว่างคณะกรรมการเอดส์ และวิทยากร ทำได้โดยมีการประชุมเชิงปฏิบัติการ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และวิทยากรด้วยและชี้แจงรายงานการประเมินผลเป็นระยะ ๆ หลังจากนั้นมีการประสานงานโดยแจ้งโครงการให้กำนันและผู้ใหญ่บ้านทราบ เพื่อขอความร่วมมือคัดเลือกผู้นำชุมชนเข้าโครงการ อสม. หมู่บ้านละ 2 คน และดำเนินงานอบรมตามโครงการต่อไป

4.3 เทคนิควิธีการ และสื่อในการอบรม

จากการติดตามผลพบว่า มีความคล้ายกันกับโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้นำชุมชน โดยมีการเปิดเวทีแสดงความคิดเห็นของชาวบ้านและการอภิปรายกลุ่ม ส่วนสื่อในการอบรมที่ใช้ประกอบด้วย

- โปสเตอร์เกี่ยวกับการป้องกันเอดส์
- เครื่องฉายข้ามศีรษะที่ประกอบการบรรยายความรู้เรื่องเอดส์
- เอกสารประกอบการบรรยายเกี่ยวกับโรคเอดส์

4.4 ปัญหาการดำเนินงานตามแผนงานของโครงการ

โครงการได้ดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้จึงทำให้ไม่พบอุปสรรคยกเว้นความล่าช้าในการเบิกจ่ายงบประมาณ

โครงการสนับสนุนการส่งเสริมชมรมเพื่อช่วยเพื่อน ของผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์

1. วัตถุประสงค์

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อให้ผู้ติดเชื้อผู้ป่วยเอดส์ได้มีโอกาสพบปะพูดคุย ให้กำลังใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องแนวทางการรักษา การปฏิบัติให้แกกันและกัน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคม

2. เนื้อหาของโครงการและความสอดคล้องกับสถานการณ์เอดส์ในอำเภอ

จากการประเมินผลพบว่า โครงการนี้เป็นโครงการที่เพิ่มเติมขึ้นมาจากโครงการเพื่อนสอนเพื่อนเรื่องโรคเอดส์ และโครงการขยายเครือข่ายเพื่อนสอนเพื่อน) แต่ต่างกันที่วัตถุประสงค์ที่ โดยโครงการนี้เป็นการช่วยเหลือกันในกลุ่มผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์ด้วยกันเอง ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการที่ต้องการให้มีการช่วยเหลือกันเอง เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ที่ใคร ๆ ต่างก็รังเกียจและไม่ยอมรับ ดังนั้นวิถีทางเดียวก็คือต้องช่วยเหลือกันเองภายในกลุ่มก่อนที่จะมีการช่วยเหลือในชุมชน

3. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

3.1 บุคลากร

จากการประเมินผลทราบว่า บุคลากรของโครงการนี้ประกอบด้วย

- มีวิทยากรจากองค์กรพัฒนาเอกชน
- จากโรงพยาบาลดอยสะเก็ด 3 คน
- และวิทยากรพิเศษคือ ผู้ป่วยเอดส์ที่กล้าเปิดเผยตัวจากองค์กรพัฒนาเอกชน

2 คน มาร่วมบรรยายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

3.2 งบประมาณ

จากการประเมินผลปรากฏว่า โครงการนี้ใช้งบประมาณมากกว่าที่เสนอขอ เพราะค่าใช้จ่ายบางอย่างต้องมีการเพิ่มเติม เช่น ค่าตอบแทนผู้เข้าร่วมเสวนา

3.3 วัตถุประสงค์ สถานที่ ระยะเวลา และผู้เข้าร่วมประชุม

โครงการนี้ใช้วัตถุประสงค์ของโครงการเอง โดยสถานที่ดำเนินงาน ณ ห้องประชุม โรงพยาบาลคอยสะเก็ด และวังธารริสอร์ท อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ทางด้านระยะเวลานั้นมีความเหมาะสม และตรงตามความต้องการ ไม่มีปัญหาและอุปสรรคใดๆ เพราะเป็นโครงการต่อเนื่องจากโครงการเพื่อนสอนเพื่อนเรื่องโรคเอดส์ และโครงการขยายเครือข่ายเพื่อนสอนเพื่อน ส่วนผู้เข้าร่วมประชุมนั้นได้ให้ความสนใจกันเป็นพิเศษ เพราะเป็นกลุ่มผู้ติดเชื้อเหมือนกันต่างฝ่ายต่างก็แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเต็มที่ ไม่เหน็ดเหนื่อย พูดกันในทุกๆ เรื่องที่สงสัย หลังจากการอบรมแล้วก็ยังติดต่อกันอยู่ ตลอดจนมีการรวมตัวกันขึ้นในหลายๆ กลุ่ม

4. การประเมินกระบวนการ

4.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

โครงการนี้มีขั้นตอนการดำเนินงานเป็นลำดับขั้นกล่าวคือ

- หลังจากเสนอโครงการ เพื่อขออนุมัติแล้วมีการประชุมชี้แจงแก่ผู้ปฏิบัติงานเอดส์ระดับอำเภอเพื่อร่วมกันกำหนดรูปแบบการดำเนินงาน

- รวบรวมจำนวนสมาชิกที่ติดเชื้อ/ผู้ป่วย ให้มีการรวมตัวกันขึ้น

- จัดการเสวนาในแง่การให้ความรู้ใหม่ๆ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ประสบการณ์ในด้านการบำบัดรักษา

- สนับสนุนให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และประสานงานกับหน่วยงาน

ต่างๆ ทั้ง รัฐบาล,เอกชน ในการให้ความช่วยเหลือ

- จัดอบรมเรื่องการดูแลผู้ป่วย ผู้ติดเชื้อ ให้แก่สมาชิกชมรมและญาติ

- สรุปผลการดำเนินงาน แจ้งให้ทางจังหวัดทราบ

ซึ่งจากการประเมินผลทราบว่าไม่มีอุปสรรคขัดข้องใดๆ

4.2 การติดต่อประสานงาน

โครงการได้มีการประชุมชี้แจงแก่ผู้ปฏิบัติงานและคณะกรรมการเอดส์อำเภอ และวิทยากรเพื่อกำหนดรูปแบบการดำเนินงานและทำงานร่วมกัน นอกจากนี้ยังมีการรวบรวมกลุ่มผู้ติดเชื้อ และประชุมชี้แจงโครงการ นัดหมายตามกำหนดการประชุม โดยผ่านโครงการ เฝ้าระวังวัณโรคผู้ป่วยติดเชื้ออีกด้วย

4.3 เทคนิควิธีการและสื่อที่ใช้อบรม

เนื่องจากเป็นโครงการสนับสนุนการส่งเสริมชมรมเพื่อนช่วยเพื่อนของผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์ ดังนั้นเทคนิควิธีการจึงมุ่งไปที่การประชุมพบปะพูดคุย รวมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นสำคัญ สื่อที่ใช้จึงไม่มีความซับซ้อน

4.4 ปัญหาการดำเนินงานตามแผนงานของโครงการ

จากการติดตามผล ไม่พบปัญหาอุปสรรคอันใดที่จะทำให้วัตถุประสงค์ของโครงการดำเนินตามแผนงานได้ยกเว้นการจัดการและการบริหารงบประมาณ

โครงการถวายเป็นความรู้และความเข้าใจ เรื่องโรคเอดส์

แด่พระสังฆนิการ

1. วัตถุประสงค์

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเน้นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์แก่พระสงฆ์โดยมุ่งเน้น

1. ให้พระสังฆนิการมีความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์ที่ถูกต้อง
2. เพื่อให้พระธรรมทูตและพระสังฆนิการสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์เพื่อไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แก่เยาวชนและประชาชนในอำเภอโดยสะดวก

2. เนื้อหาของโครงการและความสอดคล้องกับสถานการณ์เอดส์ในอำเภอ

จากการติดตามผลทราบว่า เนื่องจากพระสงฆ์เป็นผู้ที่ชาวบ้านให้ความเคารพนับถือมากที่สุดชุมชน จึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่ช่วยให้ชาวบ้านมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคเอดส์ การถวายเป็นความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์แด่พระสงฆ์ทำให้พระสงฆ์นั้นเข้าใจในเรื่องโรคเอดส์ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของ การติดเชื้อโรคเอดส์นั้น ก็จะอธิบายในเรื่องของสาเหตุที่ทำให้ติดเชื้อโรคเอดส์ ทำอย่างไรถึงจะติดเชื้อโรค ในการอบรมจะอธิบายรายละเอียดให้พระสงฆ์เข้าใจ โดยมีการให้ตั้งคำถามถ้าหากมีปัญหาทำให้พระสงฆ์เข้าใจในเรื่องโรคเอดส์ดียิ่งขึ้นและถูกต้อง ในด้านการป้องกันก็ต้องสวมถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ส่วนใหญ่ก็มักจะพูดกันว่าทำไมต้องให้พระสงฆ์เข้ามาเกี่ยวข้องกับเรื่องแบบนี้ และไม่ค่อยจะเกี่ยวข้องกับหน้าที่ของสงฆ์ แต่ในด้านให้กำลังใจนั้นพระสงฆ์สามารถช่วยได้ ซึ่งในการอบรมได้เชิญพระพยอมเทพ ซึ่งท่านทำโครงการเพื่อนชีวิต ช่วยเหลือผู้ที่ติดเชื้อโรคเอดส์ที่ญาติรังเกียจ และไม่มีโรงพยาบาลแห่งไหนรับเข้าการรักษา ทำให้พระสงฆ์ที่เข้ารับการอบรมมีกำลังใจที่จะช่วยเหลือชาวบ้าน ถ้าหากพระสงฆ์ที่เข้ารับการอบรมได้นำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่ให้กับชาวบ้านจะทำให้ชาวบ้านเลิกเหวี่ยงบริการ ซึ่งเป็นสาเหตุอย่างหนึ่งที่ทำให้ชาวบ้านติดเชื้อ ส่วนใหญ่มาจากการไปเที่ยวของพ่อบ้านแล้วติดเชื้อมา เมื่อมาหลับนอนกับแม่บ้านทำให้แม่บ้านติดเชื้อโรคเอดส์ไปด้วย ซึ่งทำให้เกิดปัญหาตามมามากมาย ทำให้มีผู้ติดเชื้อเอดส์มากขึ้น เนื่องจากชาวบ้านยังไม่มีความรู้เรื่องโรคเอดส์มากนัก ทำให้เกิดความเข้าใจผิด

ถ้ามีผู้มาแนะนำจะทำให้ชาวบ้านปฏิบัติตนได้ถูกต้อง วัตถุประสงค์ของโครงการเป็นการเผยแพร่ความรู้ของพระสงฆ์ให้กับชาวบ้าน ถ้าหากชาวบ้านเข้าใจเรื่องโรคเอดส์จะทำให้การติดเชื้อเอดส์ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับสถานการณ์เอดส์

3. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

3.1 บุคลากร

โครงการนี้อยู่ในความรับผิดชอบของศึกษาธิการอำเภอคอยสะเกิดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับพระสงฆ์โดยตรง ดังนั้นบุคลากรจึงเป็นเจ้าหน้าที่ทั้งหมด 5 คน เป็นบุคลากรจากศึกษาธิการอำเภอ วิทยากรจากโรงพยาบาลคอยสะเกิด และโครงการเพื่อนชีวิต

ปัญหาที่พบด้านวิทยากรพบว่าวิทยากรไม่ถนัดในบางเรื่องในการบรรยายเรื่องโรคเอดส์ การให้ความรู้แก่พระสงฆ์วิทยากรบางคนพูดเร็วเกินไปและบางคนก็ช้าเกินไป

3.2 งบประมาณ

โครงการนี้มีงบประมาณที่ใช้ในโครงการ 25,800 บาท และงบประมาณที่ใช้ไปเป็นการถวายให้แก่พระสงฆ์รูปละ 50 บาท จากนั้นเป็นค่าอาหาร ค่าวิทยากร ค่าอุปกรณ์ ดังนั้นปัญหาด้าน งบประมาณ ไม่มี

3.3 วัสดุ/ครุภัณฑ์ สถานที่ ระยะเวลา และผู้เข้ารับการอบรม

วัสดุครุภัณฑ์ส่วนใหญ่เป็นของวัดเชิงคอย อำเภอคอยสะเกิด มีคุณภาพและมีความพร้อมในทุกด้าน

โครงการนี้มีสถานที่จัดอบรมที่วัดคอยสะเกิด อำเภอคอยสะเกิด ซึ่งระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสมดี

ส่วนผู้เข้ารับการฝึกอบรมค่อนข้างจะสนใจเป็นพิเศษ อาจจะเป็นเพราะพระสงฆ์เป็นกลุ่มเป้าหมายที่ชาวบ้านให้ความเคารพนับถือ และเชื่อฟัง กลุ่มเป้าหมายจึงมีความพร้อมและให้ความร่วมมือในการอบรมเป็นอย่างดี มีการถามตอบในข้อสงสัยตลอดเวลา

4. การประเมินกระบวนการ

4.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

หลังจากได้รับอนุมัติแล้วโครงการนี้มีการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์คือ

- จัดสรรงบประมาณตามหมวดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ
- จัดเตรียมเอกสารประกอบการอบรม
- อุปกรณ์เกี่ยวกับการอบรมทั้งหมด
- จัดทำจดหมายถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนัดวันประชุม ตกลงหน้าที่ความรับผิดชอบตามกำหนดการของโครงการกับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล อำเภอดอยสะเก็ด ศึกษาธิการอำเภอดอยสะเก็ด วิทยากรรับเชิญ
- ยื่นจดหมายต่อผู้นำชุมชนทราบ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) เพื่อการประสานงานต่อกลุ่ม เป้าหมาย
- ฝ่ายจัดการของโครงการได้ยื่นจดหมายนัดผู้นำชุมชนอีกครั้งอย่างเป็นทางการในการเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน
- เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายจัดเตรียมความพร้อมของตนเองทั้งผู้ดำเนินโครงการ และวิทยากรรับเชิญในด้านของ เอกสารประกอบการบรรยาย โปสเตอร์ วี ดี โอ และอุปกรณ์ประกอบการอบรมต่าง ๆ เช่น ธรรมะเรื่องโรคเอดส์

4.2 การติดต่อประสานงาน

การดำเนินงานมีการติดต่อประสานงานระหว่างกรมการเอดส์ระดับอำเภอจากโรงพยาบาลดอยสะเก็ด และได้เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนมีการเตรียมการในการนิมนต์พระสงฆ์ที่เป็นเจ้าอาวาสวัดในอำเภอดอยสะเก็ดเข้ารับการอบรมจำนวน 98 วัด และได้รับการร่วมมือจากทุกฝ่าย ดังนั้นไม่มีปัญหาแต่อย่างใด

4.3 เทคนิควิธีการและสื่อในการอบรม

เทคนิควิธีการส่วนใหญ่เป็นการบรรยายโดยวิทยากรจากโรงพยาบาลคอย สะเก็ดโครงการนี้มีการจัดการอบรมเหมาะสมกับการอบรมของพระสงฆ์ มีการเปิดพิธีอย่างเป็นทางการ ลักษณะของการอบรมเป็นไปในลักษณะของการถวายความรู้แด่พระสงฆ์ วิธีการดำเนินงานมีการกำหนดเวลาและปฏิบัติตามขั้นตอน ตลอดจนมีการเชิญผู้คิดเชื่อมาร่วมแสดงความคิดเห็นด้วย

ทางด้านสื่อ นั้นได้ใช้วิดิทัศน์ (ภาพยนตร์เกี่ยวกับโรคเอดส์กับสังคม) สามารถให้เห็นภาพได้อย่างชัดเจน และทำให้ง่ายต่อการเข้าใจ

4.4 ปัญหาการดำเนินงานตามแผนงานของโครงการ

โครงการดำเนินตามแผนงานทุกขั้นตอน ดังนั้นจึงไม่พบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานแต่อย่างใด

โครงการขยายเครือข่ายเพื่อนสอนเพื่อน

1. วัตถุประสงค์

โครงการนี้เน้นให้นักการขยายเครือข่ายความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยเน้น

1. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ได้อย่างถูกต้อง
2. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ก่อให้เกิดการกระบวนกรกลุ่มเพื่อนสอนเพื่อนให้ขยายวงกว้างออกไป
3. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเป็นตัวประสานความเข้าใจผิดให้ชุมชนก่อให้เกิดความเข้าใจและยอมรับครอบครัวผู้ติดเชื้อ ผู้ป่วยโรคเอดส์

2. เนื้อหาของโครงการและความสอดคล้องกับสถานการณ์เอดส์ในอำเภอ

โครงการมีเนื้อหาโดยเน้นการให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ที่ถูกต้อง เนื่องจากโรคเอดส์ในปัจจุบันสถานการณ์เอดส์รุนแรงเพิ่มขึ้น และชาวบ้านบางส่วนมีความเข้าใจในเรื่องของโรคเอดส์อยู่มาก ถึงหากกลุ่มเป้าหมายของการอบรมได้รับความรู้ที่ถูกต้องแล้วสามารถที่จะเผยแพร่ความรู้ที่ถูกต้องได้

นอกจากนี้ยังมุ่งให้ความสำคัญกับจะมุ่งความสำคัญให้กับกลุ่มเป้าหมายในการช่วยเหลือ และเป็นตัวประสานเป็นผู้ให้ความรู้ ที่ถูกต้องแก่ชาวบ้าน ซึ่งกลุ่มเป้าหมายนั้นจะเป็นตัวแทนของชาวบ้านในการเข้ารับการอบรม กลุ่มเป้าหมายจะเป็นฝ่ายประสาน ความเข้าใจผิดให้ชุมชนในเรื่องของโรคเอดส์ ทำให้เกิดความเข้าใจถูกต้อง ซึ่งกลุ่มเป้าหมายนั้นชาวบ้านนั้นให้การยอมรับ ถึงแม้ว่ากลุ่มเป้าหมายจะไม่มีตำแหน่งหน้าที่ที่สำคัญ แต่กลุ่มเป้าหมายเป็นชาวบ้านซึ่งมีการพูดคุยกันธรรมดาชาวบ้าน อาจจะทำให้เกิดความเข้าใจกันง่ายขึ้น

3. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

3.1 บุคลากร

โครงการนี้เป็นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลคอยสะเก็ด ดังนั้น บุคลากรการทำงานทั้งหมดเป็นการทำงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลคอยสะเก็ดที่รับผิดชอบงานฝ่ายนี้อยู่

3.2 งบประมาณ

โครงการนี้พบอุปสรรคในด้านงบประมาณพอสมควร โดยเฉพาะการเบิกจ่าย งบประมาณต้องใช้เวลาานาน ทำให้ระยะเวลาการทำงานล่าช้าออกไป

3.3 วัสดุ/ครุภัณฑ์

เนื่องจากการอบรมจึงมีการแจกเอกสารให้ความรู้ในการอบรม ซึ่งผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำไปใช้ได้ทำให้เป็นการเผยแพร่ความรู้ได้ดี และยังมีการนำถุงยางอนามัยมาสาธิตวิธีใช้ให้กับผู้เข้ารับการอบรมให้ได้รู้จักวิธีใช้ที่ถูกต้อง และสามารถเผยแพร่ความรู้ที่ได้ได้อย่างถูกต้อง

3.4 สถานที่ดำเนินการ ระยะเวลา และผู้เข้ารับการอบรม

ในการอบรมโครงการเพื่อนสอนเพื่อนนั้นทำการอบรมมี 2 กลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มนักเรียนมัธยมโรงเรียนคอยสะเก็ดวิทยาคมซึ่งจัดการอบรมในโรงเรียน และกลุ่มผู้ดูแลเด็กในศูนย์พิทักษ์เด็กก่อนประถมวัยในสังกัดของสาธารณสุขศึกษาธิการพัฒนาและกรมศาสนา จัดที่ห้องประชุมโรงพยาบาล คอยสะเก็ด ทางด้านระยะเวลานั้นในการอบรมทำการอบรม 1 วัน เริ่มตั้งแต่ 8.00 น. - 16.30 น. เป็นที่สังเกตว่าไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการอบรม มีความกระตือรือร้นในการเข้ารับการอบรม ส่วนกลุ่มเป้าหมายนั้น มีความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการเข้ารับการอบรม ไม่ใช่จะมาเข้ารับการอบรมตามหน้าที่เท่านั้น แต่จากการสอบถามพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมจะนำความรู้ไปช่วยเหลือชาวบ้านด้วยกัน โดยให้คำแนะนำชาวบ้านได้ ทุกคนมีความพร้อมที่จะเข้ารับการอบรม กลุ่มเป้าหมายมีการเข้าร่วมทุกคน ทุกคนเห็นความสำคัญของตนเอง มีความสามารถที่จะช่วยเหลือผู้อื่นได้

4. การประเมินกระบวนการ

4.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

โครงการนี้มีขั้นตอนชัดเจนในการดำเนินงาน โดยจัดทำจดหมายถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนัดวันประชุม ตกลงหน้าที่ความรับผิดชอบตามกำหนดการของโครงการ รวมทั้งยื่นจดหมายต่อผู้นำชุมชนทราบ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) เพื่อการประสานงานต่อกลุ่มเป้าหมาย

ส่วนฝ่ายจัดการของโครงการจะยื่นจดหมายนี้ผู้นำชุมชนอีกครั้งอย่างเป็นทางการในการเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน

4.2 การติดต่อประสานงาน

ในโครงการฯ มีการติดต่อประสานงานระหว่างกรรมการเอดส์ ระดับอำเภอ เป็นเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลทั้งหมดที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานในการอบรม ซึ่งเป็นปัญหามากในการทำการอบรม เนื่องจากเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ และเจ้าหน้าที่ทุกคนมีงานประจำที่ต้องรับผิดชอบแต่ต้องมารับหน้าที่ในการอบรมงานโครงการเอดส์อีกหน้าที่หนึ่ง ทำให้เจ้าหน้าที่เกิดความเหนื่อยล้าในการทำงาน

ส่วนการติดต่อประสานงานระหว่างกรรมการผู้เข้าอบรมมีการนำจดหมายเชิญให้เข้ารับการอบรมล่วงหน้า ให้มีการเตรียมตัว กับจะได้ไม่มีปัญหา ทุกอย่างก็ไปด้วยดี ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี

4.3 เทคนิควิธีการและสื่อในการอบรม

เนื่องจากเป็นโครงการให้ความรู้ ดังนั้นเทคนิควิธีการจึงเป็นการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ประกอบกับการใช้สื่อวีดิทัศน์ (ภาพยนตร์เกี่ยวกับโรคเอดส์กับสังคม) อันทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจได้เป็นอย่างดี

4.4 ปัญหาการดำเนินงานตามแผนงานของโครงการ

ปัญหาการดำเนินงานตามแผนงานไม่ปรากฏชัดเจน ยกเว้นภาระหน้าที่ของบุคลากรของโครงการที่มีมากจึงอาจจะทำให้หน้าที่รับผิดชอบลดลง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็นและพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์

การประเมินความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็นและพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ ใน 3 อำเภอ คือ อำเภอสารภี อำเภอแมริม และอำเภอดอยสะเก็ดนั้นได้ประเมินทั้งหมด 19 โครงการย่อย โดยได้ใช้แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็นและพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ที่สร้างขึ้นโดยคณะประเมินผลโครงการเร่งรัดการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์จากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นแนวทางในการประเมินผล โดยแบบประเมินดังกล่าวได้ใช้ข้อความที่ไม่ซับซ้อนมากนัก เพราะต้องการจะทราบความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็นและพฤติกรรมเบื้องต้นเกี่ยวกับโรคเอดส์ แบบประเมินมีอยู่ 3 ชุดคือ

1. แบบประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์จำนวน 20 ข้อความ
2. แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคเอดส์ประกอบด้วยข้อความ 23 ข้อความที่เกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคเอดส์
3. แบบประเมินพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ ซึ่งประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์รวม 12 ข้อความ

แบบประเมินความรู้ความเข้าใจความคิดเห็นและพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ดังกล่าวข้างต้นได้ถูกใช้ศึกษาประชากรตัวอย่างจำนวน 816 คน (สุรยละเอียดจากกลุ่มตัวอย่างในบทที่ 1) โดยให้ประชากรตัวอย่างแสดงความคิดเห็นใน 3 แบบ คือ เห็นด้วยกับข้อความนั้นหรือเป็นข้อความที่ถูกต้อง หรือไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นหรือเป็นข้อความที่ผิด และความเห็นที่เป็นกลางหรือไม่มีความเห็นต่อข้อความนั้น

ลักษณะของข้อความมี 2 ชนิดคือ ชนิดแรกเป็นข้อความที่มีผลไปในทางบวก (+) ต่อความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็นและพฤติกรรม ส่วนชนิดที่สองเป็นข้อความที่มีผลไปในทางลบ (-) ต่อความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็นและพฤติกรรม ข้อความทุกข้อความจะมีการให้รหัส/คะแนนดังนี้

ข้อความที่มีผลไปในทางบวก (+) ถ้าตอบเห็นด้วย/ถูก มีค่าเป็น 2

ถ้าตอบเป็นกลาง/ไม่มีความเห็น มีค่าเป็น 0

ถ้าตอบไม่เห็นด้วย/ผิด มีค่าเป็น 1

ข้อความที่มีผลไปในทางลบ (-) ถ้าตอบเห็นด้วย/ถูก มีค่าเป็น 1

ถ้าตอบเป็นกลาง/ไม่มีความเห็น มีค่าเป็น 0

ถ้าตอบไม่เห็นด้วย/ผิด มีค่าเป็น 2

การวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็นและพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ และการเสนอผลจะนำเสนอเป็นคะแนนสรุปรวมของแบบประเมินแต่ละแบบ ซึ่งจะทำการวิเคราะห์ดังกล่าวแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ระดับความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็น และพฤติกรรมต่อโรคเอดส์
เชิงบวก (+)

กลุ่มที่ 2 ระดับความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็น และพฤติกรรมต่อโรคเอดส์
เป็นกลาง (0)

กลุ่มที่ 3 ระดับความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็น และพฤติกรรมต่อโรคเอดส์
เชิงลบ (-)

จากผลรวมของคะแนนทุกข้อความดังกล่าวจะถูกนำมาคิดเป็นร้อยละเพื่อใช้ในการอธิบายระดับความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็น และพฤติกรรมต่อโรคเอดส์ในระดับพื้นฐานของประชากรตัวอย่างในแต่ละอำเภอว่ามีระดับความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็น และพฤติกรรมต่อโรคเอดส์อย่างไร

อำเภอสารภี

ความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็นและพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ในอำเภอสารภี

การวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ของกลุ่มประชากรตัวอย่างในอำเภอสารภี โดยอาศัยข้อมูลทั้งหมด 20 ข้อความ ปรากฏว่ากลุ่มประชากรตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 72.7 (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 2) ส่วนข้อความ 23 ข้อความในการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคเอดส์นั้นพบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของโรคเอดส์และผู้ติดเชื้อเอดส์เป็นไปในทางยอมรับหรือในทางบวกค่อนข้างมาก คิดเป็นร้อยละ 81.7 (ข้อมูลจากตารางที่ 3) สำหรับพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์นั้น ข้อมูลจากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมไม่เป็นไปในทางเสี่ยงต่อโรคเอดส์ โดยมีสัดส่วนของความเห็นต่อพฤติกรรมที่ปฏิบัติไปแล้วจะเป็นสาเหตุของการติดเชื้อเอดส์ถึงร้อยละ 78.3

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาในรายละเอียดบางข้อความของแบบประเมินความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคเอดส์แล้ว ปรากฏว่ากลุ่มประชากรตัวอย่างในอำเภอสารภียังมีความรู้ความเข้าใจว่าทารกที่คลอดจากแม่ที่เป็นเอดส์ไม่จำเป็นต้องติดโรคเอดส์เสมอ นอกจากนี้ยังมีความรู้ความเข้าใจว่าปัจจุบันการระบาดของโรคเอดส์ในประเทศไทยไม่ได้พบมากที่สุดเฉพาะกลุ่มวัยรุ่น แต่อาจพบในกลุ่มอายุอื่นได้ (ตารางที่ 2) นอกจากนี้กลุ่มประชากรตัวอย่างในอำเภอสารภียังมีความเห็นว่าการติดเชื้อยังเป็นเรื่องที่น่าอับอายอยู่ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างในอำเภอสารภี

ความรู้ความเข้าใจในเรื่องโรคเอดส์	ระดับความรู้		
	+	0	-
1. ผู้ป่วยเอดส์ในเชียงใหม่ตั้งแต่ปี 2531-2533 มีจำนวนมากกว่า 2,500 คน	252	8	50
2. เชื้อไวรัสก่อให้เกิดโรคเอดส์ จะทำลายเม็ดโลหิตแดงในร่างกาย	168	7	135
3. อาหารที่หลุดจากแม่ที่เป็นเอดส์ จำเป็นคิดโรคเอดส์เสมอ	142	6	162
4. หลังจากได้รับเชื้อเอดส์ 4-6 สัปดาห์ จึงจะตรวจพบเชื้อเอดส์ในเลือด	160	6	144
5. อาการที่แสดงออกของโรคเอดส์ระยะเริ่มปรากฏอาการ คือ ท้องผูก	303	5	2
6. อาการในช่องปากที่เตือนว่าอาจเป็นโรคเอดส์ คือ ปากมีกลิ่นเหม็นรุนแรง	248	6	56
7. วิธีป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ที่ดีที่สุด คือ รับประทานผู้ติดเชื้อ โรคเอดส์	198	8	104
8. วิธีเลือกใช้ถุงยางอนามัยที่ถูกต้อง คือ เลือกใช้ชนิดที่มีคน ส่วนมากนิยมใช้	193	6	111
9. โรคเอดส์เป็นปัญหาเฉพาะกลุ่ม ไม่ใช่ปัญหาสังคม	265	6	39
10. คลินิกนิรนามให้บริการตรวจเชื้อเอดส์โดย ไม่ต้องแจ้งชื่อผู้รับบริการ	243	6	61
11. ผู้ป่วยเอดส์มีจิตใจร่าเริง จะหายจากโรคเอดส์ได้เร็วขึ้น	227	6	77
12. โรคเอดส์เป็นโรคที่ติดต่อได้ง่าย หากร่วมรับประทานอาหารกับผู้ป่วยเอดส์	281	6	23
13. ปัจจุบันการระบาดของโรคเอดส์ในประเทศไทยพบมากที่สุดในกลุ่มวัยรุ่น	86	7	217
14. การหลีกเลี่ยงที่จะพูดคุยกับผู้ป่วยเอดส์ เป็นการป้องกันการติดเชื้อที่ดีที่สุด	267	7	36
15. การบริจาคเลือดมีโอกาสมากที่จะติดเชื้อ	252	6	52
16. ผู้ป่วยโรคเอดส์ไม่จำเป็นต้องแสดงอาการของโรคให้เห็น	219	7	84
17. ปัจจุบันมีวัคซีนป้องกันโรคเอดส์ได้ แต่ราคาแพงมาก	245	7	58
18. ควรหลีกเลี่ยงการใช้ห้องน้ำร่วมกับผู้ป่วยเอดส์	261	8	41
19. การสูดดมสารเสพติดกับผู้ป่วยเอดส์ อาจติดเชื้อเอดส์ได้	227	8	75
20. กลุ่มคนที่แพร่เชื้อมากที่สุด คือ กลุ่มคนที่ไม่แสดงอาการ	273	7	30
รวม	4,510	133	1,557
ร้อยละ	72.7	2.2	25.1

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างในอำเภอสารภี

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	+	0	-
1. การเป็นโรคเอดส์ควรเปิดเผยกับครอบครัว	291	6	13
2. การพูดกันเรื่องเอดส์เป็นสิ่งที่น่าอันตราย	252	6	52
3. การเป็นโรคเอดส์ควรปกปิดเป็นความลับ	258	6	46
4. ผู้ป่วยโรคเอดส์ควรได้รับการยอมรับจากสังคม	282	7	21
5. ผู้คิดเชืควรให้ทำงานร่วมกับคนปกติได้	290	7	13
6. ผู้คิดเชื้อเป็นผู้ที่น่าสงสาร	296	6	8
7. ควรหลีกเลี่ยงที่จะสนทนากับผู้เป็นโรคเอดส์	265	7	38
8. โรคเอดส์สามารถป้องกันได้ไม่ยาก	238	7	65
9. โรคเอดส์เป็นโรคที่น่ารังเกียจ	244	8	58
10. การไปตรวจโรคเอดส์ไม่จำเป็น เพราะยังไ้ก็ ต้องตาย	262	7	41
11. โรคเอดส์ติดต่อกันได้ง่าย	226	8	76
12. ถ้ามีเพื่อนคิดเชื้อ ท่านยังคงคบกับเขาตามปกติ	276	10	24
13. สมานาน้ำผู้เป็นโรคเอดส์	281	7	22
14. ควรหลีกเลี่ยงให้ไกลจากครอบครัวที่มีผู้เป็นโรคเอดส์	268	7	35
15. ผู้มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์ควรตรวจหาเชื้อ	276	8	26
16. ถ้ารู้จักวิธีป้องกัน โรคเอดส์ก็ไม่น่ากลัว	271	7	32
17. อย่ารับประทานอะไรในงานศพที่ตายด้วยโรคเอดส์	265	9	36
18. การคิดเชื้อไม่ใช่เรื่องน่าอับอาย	62	10	238
19. ควรให้ผู้คิดเชื้ออาศัยอยู่กับครอบครัวได้	282	8	20
20. ท่านกลัวที่จะต้องดูแลผู้ป่วยเอดส์	227	8	75
21. เป็นโรคเอดส์ตายเสียดีกว่า	257	9	44
22. ท่านเต็มใจที่จะช่วยเหลือญาติที่เป็นโรคเอดส์	257	9	44
23. ถ้าท่านคิดเชื้อ ท่านจะไม่บอกใคร	247	9	54
รวม	5,616	176	1,081
ร้อยละ	81.7	2.6	15.7

ตารางที่ 4 พฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างในอำเภอสารภี

พฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์	ระดับความรู้		
	+	0	-
1. เทียวหญิงบริการ	266	6	38
2. เปลี่ยนคู่นอน	269	6	35
3. ร่วมเพศโดยไม่มีการใช้ถุงยางอนามัย	265	7	38
4. ใช้ปากกับอวัยวะเพศ	253	8	49
5. ร่วมเพศหรือถูกร่วมเพศทางทวารหนัก	257	7	46
6. ใช้เข็มฉีดยาเสพติดร่วมกับผู้อื่น	257	8	45
7. การรับเลือด	221	9	80
8. สักตัวหรือผิวหนังโดยใช้เครื่องมือร่วมกับผู้อื่น	257	8	45
9. ใช้ใบมีดโกนร่วมกับผู้อื่น	236	8	66
10. ใช้ที่ตัดเล็บร่วมกับผู้อื่น	204	8	98
11. เจาะหูโดยใช้เครื่องมือร่วมกับผู้อื่น	237	9	64
12. ใช้แปรงสีฟันร่วมกับผู้อื่น	188	7	115
รวม	2,910	91	719
ร้อยละ	78.3	2.4	19.3

อำเภอแมริม

ความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็นและพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ในอำเภอแมริม

ข้อความ 20 ข้อความเพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจของกลุ่มประชากร ตัวอย่างเกี่ยวกับโรคเอดส์ในอำเภอแมริมได้ชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับที่สูงถึงร้อยละ 75.1 ข้อมูลยังชี้ต่อไปอีกว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในประเทศไทยที่พบบ่อยที่สุดในกลุ่มวัยรุ่นนั้น กลุ่มตัวอย่างในอำเภอแมริมกลับมีความรู้ความเข้าใจว่าไม่น่าจะเป็นความจริงโดยสัดส่วนของระดับความรู้ความเข้าใจในทางลบ (-) ในเรื่องดังกล่าวมีมากกว่าระดับความรู้ความเข้าใจในทางบวก (+) ซึ่งอาจเป็นไปได้ที่กลุ่มประชากรตัวอย่างดังกล่าวมีความรู้ความเข้าใจว่าการระบาดของโรคเอดส์ดังกล่าวได้พบในกลุ่มอื่นด้วย (ดูข้อมูลจากตารางที่ 5)

ส่วนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับโรคเอดส์นั้น กลุ่มตัวอย่างในอำเภอแมริมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคเอดส์ไปในทิศทางที่ยอมรับหรือมีความคิดเชิงบวกกับโรคเอดส์คิดเป็นร้อยละ 79.8 ซึ่งเป็นสัดส่วนสูงพอสมควร อย่างไรก็ตามข้อความ 23 ข้อความที่ใช้ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างนั้นยังมีบางข้อความที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเป็นอย่างอื่น กล่าวคือ ความคิดเห็นที่ว่าโรคเอดส์ไม่ใช่เรื่องที่น่าอัปยศนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเชิงลบ คือไม่เห็นด้วย นั้นหมายความว่าโรคเอดส์ยังเป็นเรื่องที่น่าอัปยศอยู่ไม่น้อย (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 6)

สำหรับข้อความอีก 12 ข้อความที่ใช้ประเมินพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างในอำเภอแมริมนั้น ข้อมูลจากตารางที่ 7 ชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยต่อการประพฤติปฏิบัติที่เป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์ใน 12 ข้อความนั้น คิดเป็นร้อยละ 71.0 ซึ่งหมายความว่าหลังจากโครงการรณรงค์การป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ให้ดำเนินการแล้ว พฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์ในกลุ่มตัวอย่างได้มีส่วนของการแสดงพฤติกรรมเสี่ยงลดน้อยลง (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 7)

ตารางที่ 5 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างในอำเภอแม่ริม

ความรู้ความเข้าใจในเรื่องโรคเอดส์	ระดับความรู้		
	+	0	-
1. ผู้ป่วยเอดส์ในเชียงใหม่ตั้งแต่ปี 2531-2533 มีจำนวนมากกว่า 2,500 คน	58	12	14
2. เชื้อไวรัสก่อให้เกิดโรคเอดส์ จะทำลายเม็ดโลหิตแดงในร่างกาย	51	6	27
3. ทารกที่คลอดจากแม่ที่เป็นเอดส์ จำคิดโรคเอดส์เสมอ	70	6	8
4. หลังจากได้รับเชื้อเอดส์ 4-6 สัปดาห์ จึงจะตรวจพบเชื้อเอดส์ในเลือด	35	24	25
5. อาการที่แสดงออกของโรคเอดส์ระยะเริ่มปรากฏอาการ คือ ท้องผูก	79	5	0
6. อาการในช่องปากที่เตือนว่าอาจเป็น โรคเอดส์ คือ ปากมีกลิ่นเหม็นรุนแรง	69	6	9
7. วิธีป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ที่ดีที่สุด คือ รับประทานผู้ติดเชื้อโรคเอดส์	63	6	15
8. วิธีเลือกใช้ถุงยางอนามัยที่ถูกต้อง คือ เลือกใช้ชนิดที่มีคน ส่วนมากนิยมใช้	66	6	12
9. โรคเอดส์เป็นปัญหาเฉพาะกลุ่ม ไม่ใช่ปัญหาสังคม	69	6	9
10. คลินิกนิรนามให้บริการตรวจเชื้อเอดส์โดยไม่ต้องแจ้งชื่อผู้รับบริการ	64	6	14
11. ผู้ป่วยเอดส์มีจิตใจร้ายแรง จะหายจากโรคเอดส์ได้เร็วขึ้น	63	6	15
12. โรคเอดส์เป็นโรคที่ติดต่อได้ง่าย หากร่วมรับประทานอาหารกับผู้ป่วยเอดส์	75	6	3
13. ปัจจุบันการระบาดของโรคเอดส์ในประเทศไทยพบมากที่สุดในกลุ่มวัยรุ่น	27	6	51
14. การหลีกเลี่ยงที่จะพูดคุยกับผู้ป่วยเอดส์ เป็นการป้องกันการติดเชื้อที่ดีที่สุด	73	7	4
15. การบริจาคเลือดมีโอกาสมากที่จะติดเชื้อ	71	6	7
16. ผู้ป่วยโรคเอดส์ไม่จำเป็นต้องแสดงอาการของโรคให้เห็น	58	7	19
17. ปัจจุบันมีวัคซีนป้องกันโรคเอดส์ได้ แลราคาแพงมาก	66	7	11
18. ควรหลีกเลี่ยงการใช้ห้องน้ำร่วมกับผู้ป่วยเอดส์	73	7	4
19. การสูดดมสารเสพติดกับผู้ป่วยเอดส์ อาจติดเชื้อเอดส์ได้	65	7	12
20. กลุ่มคนที่แพร่เชื้อมากที่สุด คือ กลุ่มคนที่ไม่แสดงอาการ	66	7	11
รวม	1,261	149	270
ร้อยละ	75.1	8.8	16.1

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างในอำเภอแมริม

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	+	0	-
1. การเป็นโรคเอดส์ควรเปิดเผยกับครอบครัว	77	5	2
2. การพูดกันเรื่องเอดส์เป็นสิ่งที่น่าอับอาย	72	5	7
3. การเป็นโรคเอดส์ควรปกปิดเป็นความลับ	70	6	8
4. ผู้ป่วยโรคเอดส์ควรได้รับการยอมรับจากสังคม	73	5	6
5. ผู้คิดเชืควรให้ทำงานร่วมกับคนปกติได้	76	5	3
6. ผู้คิดเชื่อเป็นผู้ที่น่าสงสาร	69	5	10
7. ควรหลีกเลี่ยงที่จะสนทนากับผู้เป็นโรคเอดส์	72	5	7
8. โรคเอดส์สามารถป้องกันได้ไม่ยาก	64	5	15
9. โรคเอดส์เป็นโรคที่น่ารังเกียจ	65	5	14
10. การไปตรวจโรคเอดส์ไม่จำเป็น เพราะยังไม่ถึงที่ต้องตาย	73	5	6
11. โรคเอดส์ติดต่อกันได้ง่าย	59	5	20
12. ถ้ามีเพื่อนคิดเชื่อ ท่านยังคงคบเขาตามปกติ	68	5	11
13. สมานาน้ำผู้เป็นโรคเอดส์	73	5	6
14. ควรหลีกเลี่ยงให้ไกลจากครอบครัวที่มีผู้เป็นโรคเอดส์	75	5	4
15. ผู้มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์ควรตรวจหาเชื้อ	69	5	10
16. ถ้ารู้จักวิธีป้องกัน โรคเอดส์ก็ไม่ยากแล้ว	71	5	8
17. อย่ารับประทานอะไรในงานศพที่ตายด้วยโรคเอดส์	70	6	8
18. การคิดเชื่อไม่ใช่เรื่องน่าอับอาย	16	6	62
19. ควรให้ผู้คิดเชื่ออาศัยอยู่กับครอบครัวได้	75	5	4
20. ท่านกลัวที่จะต้องดูแลผู้ป่วยเอดส์	58	5	21
21. เป็นโรคเอดส์ตายเสียดีกว่า	68	5	11
22. ท่านเต็มใจที่จะช่วยเหลือญาติที่เป็นโรคเอดส์	65	5	14
23. ถ้าท่านคิดเชื่อ ท่านจะไม่บอกใคร	64	5	15
รวม	1,542	118	272
ร้อยละ	79.8	6.1	14.1

ตารางที่ 7 พฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างในอำเภอแม่ริม

พฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์	ระดับความรู้		
	+	0	-
1. เทียวหญิงบริการ	63	5	16
2. เปลี่ยนคู่นอน	65	5	14
3. ร่วมเพศโดยไม่มีการใช้ถุงยางอนามัย	65	5	14
4. ใจปากกับอวัยวะเพศ	61	5	18
5. ร่วมเพศหรือถูกร่วมเพศทางทวารหนัก	61	5	18
6. ใช้เข็มฉีดยาเสพติดร่วมกับผู้อื่น	65	5	14
7. การรับเลือด	57	5	22
8. สักตัวหรือผิวหนังโดยใช้เครื่องมือร่วมกับผู้อื่น	59	5	20
9. ใช้ใบมีดโกนร่วมกับผู้อื่น	60	5	19
10. ใช้ที่ตัดเล็บร่วมกับผู้อื่น	55	5	24
11. เอาะหูโดยใช้เครื่องมือร่วมกับผู้อื่น	54	6	24
12. ใช้แปรงสีฟันร่วมกับผู้อื่น	51	5	28
รวม	716	61	231
ร้อยละ	71.0	6.1	22.9

อำเภอคอยสะเกิด

ความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็นและพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ในอำเภอ คอยสะเกิด

การประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ของกลุ่มประชากรตัวอย่างในอำเภอ คอยสะเกิดใช้ข้อความ 20 ข้อความเหมือนกับอำเภออื่น ซึ่งพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 73.1 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดบางข้อความแล้วปรากฏว่ามีข้อมูลที่น่าสนใจของกลุ่มตัวอย่างจากคอยสะเกิดที่มีความแตกต่างทางด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์จากกลุ่มตัวอย่างในอำเภอแม่ริมและอำเภอสารภี กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างในอำเภอคอยสะเกิดมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทารกที่คลอดจากแม่ที่เป็นเอดส์ จำเป็นและไม่จำเป็นที่ต้องติดโรคเอดส์เสมอไป สัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ทางด้านอัตราการระบาดของโรคเอดส์ที่พบมากที่สุดในกลุ่มวัยรุ่นนั้น กลุ่มประชากรตัวอย่างกลับมีความรู้ความเข้าใจในเชิงลบ กล่าวคือ ไม่เห็นด้วยที่จะมีการระบาดของโรคเอดส์เฉพาะกลุ่มวัยรุ่นดังกล่าว แต่อาจจะเป็นกลุ่มอื่นด้วย (ดูรายละเอียดจากข้อมูลตารางที่ 8)

สำหรับข้อความ 23 ข้อความที่ใช้ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคเอดส์นั้น พบว่า กลุ่มประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 70 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคเอดส์ไปในทิศทางที่ยอมรับหรือมีความคิดเชิงบวกกับโรคเอดส์ แต่มีบางข้อความที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นค่อนข้างไปในทางลบ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าผู้ที่ติดเชื้อเอดส์เป็นเรื่องที่น่าอับอาย ซึ่งข้อมูลมีความคล้ายคลึงกันกับกลุ่มตัวอย่างในอำเภอสารภีและอำเภอแม่ริม (ข้อมูลจากตารางที่ 9)

ส่วนพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์นั้น ข้อมูลจากตารางที่ 10 พบว่า ข้อความ 12 ข้อความที่ใช้ประเมินพฤติกรรมเสี่ยงเกี่ยวกับโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างนั้น แสดงถึงระดับการยอมรับของกลุ่มตัวอย่างว่าหากประพฤติดหรือปฏิบัติตามพฤติกรรมเสี่ยงแล้วจะทำให้ติดเชื้อเอดส์ได้ นั่นคือกลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักถึงพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์คิดเป็นร้อยละ 65.7 ข้อมูลดังกล่าวอาจกล่าวได้ว่ามีสัดส่วนไม่สูงมากนัก เพราะยังมีอีกส่วนหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมบางพฤติกรรมไม่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์

ตารางที่ 8 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างในอำเภอคอยสะเกิด

ความรู้ความเข้าใจในเรื่องโรคเอดส์	ระดับความรู้		
	+	0	-
1. ผู้ป่วยเอดส์ในเชียงใหม่ตั้งแต่ปี 2531-2533 มีจำนวนมากกว่า 2,500 คน	303	36	83
2. เชื้อไวรัสก่อให้เกิดโรคเอดส์ จะทำลายเม็ดโลหิตแดงในร่างกาย	291	16	115
3. ทารกที่คลอดจากแม่ที่เป็นเอดส์ จำคิดโรคเอดส์เสมอ	210	9	203
4. หลังจากได้รับเชื้อเอดส์ 4-6 สัปดาห์ จึงจะตรวจพบเชื้อเอดส์ในเลือด	216	14	192
5. อาการที่แสดงออกของโรคเอดส์ระยะเริ่มปรากฏอาการ คือ ท้องผูก	406	7	9
6. อาการในช่องปากที่เตือนว่าอาจเป็นโรคเอดส์ คือ ปากมีกลิ่นเหม็นรุนแรง	353	12	57
7. วิธีป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ที่ดีที่สุด คือ รับประทานผู้ติดเชื้อโรคเอดส์	289	16	117
8. วิธีเลือกใช้ถุงยางอนามัยที่ถูกต้อง คือ เลือกใช้ชนิดที่มีคน ส่วนมากนิยมใช้	315	15	92
9. โรคเอดส์เป็นปัญหาเฉพาะกลุ่ม ไม่ใช่ปัญหาสังคม	364	12	46
10. คลินิกนิรนามให้บริการตรวจเชื้อเอดส์โดยไม่ต้องแจ้งชื่อผู้รับบริการ	331	16	75
11. ผู้ป่วยเอดส์มีจิตใจร่าเริง จะหายจากโรคเอดส์ได้เร็วขึ้น	224	12	186
12. โรคเอดส์เป็นโรคที่ติดต่อได้ง่าย หากร่วมรับประทานอาหารกับผู้ป่วยเอดส์	391	10	21
13. ปัจจุบันการระบาดของโรคเอดส์ในประเทศไทยพบมากที่สุดในกลุ่มวัยรุ่น	175	14	233
14. การหลีกเลี่ยงที่จะพูดคุยกับผู้ป่วยเอดส์ เป็นการป้องกันการติดเชื้อที่ดีที่สุด	376	13	33
15. การบริจาคเลือดมีโอกาสมากที่จะติดเชื้อ	285	10	127
16. ผู้ป่วยโรคเอดส์ไม่จำเป็นต้องแสดงอาการของโรคให้เห็น	327	14	81
17. ปัจจุบันมีวัคซีนป้องกันโรคเอดส์ได้ แต่ราคาแพงมาก	269	14	139
18. ควรหลีกเลี่ยงการใช้ห้องน้ำร่วมกับผู้ป่วยเอดส์	358	12	52
19. การสูดดมสารเสพติดกับผู้ป่วยเอดส์ อาจติดเชื้อเอดส์ได้	314	14	94
20. กลุ่มคนที่แพร่เชื้อมากที่สุด คือ กลุ่มคนที่ไม่แสดงอาการ	341	11	70
รวม	6,138	227	2,025
ร้อยละ	73.1	2.7	24.2

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างในอำเภอคอยสะเก็ด

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	+	0	-
1. การเป็นโรคเอดส์ควรเปิดเผยกับครอบครัว	339	70	13
2. การพูดกันเรื่องเอดส์เป็นสิ่งที่น่าอับอาย	331	9	82
3. การเป็นโรคเอดส์ควรปกปิดเป็นความลับ	361	12	49
4. ผู้ป่วยโรคเอดส์ควรได้รับการยอมรับจากสังคม	378	10	34
5. ผู้คิดเชื้อควรให้ทำงานร่วมกับคนปกติได้	393	10	19
6. ผู้คิดเชื้อเป็นผู้ที่น่าสงสาร	383	10	29
7. ควรหลีกเลี่ยงที่จะสนทนากับผู้เป็นโรคเอดส์	353	11	58
8. โรคเอดส์สามารถป้องกันได้ไม่ยาก	338	10	74
9. โรคเอดส์เป็นโรคที่น่ารังเกียจ	227	13	182
10. การไปตรวจโรคเอดส์ไม่จำเป็น เพราะยังไม่ถึงก็ต้องตาย	370	8	44
11. โรคเอดส์ติดต่อกันได้ง่าย	294	49	117
12. ถ้ามีเพื่อนคิดเชื้อ ท่านยังคงคบกับเขาตามปกติ	380	9	33
13. สมัยหน้าผู้เป็นโรคเอดส์	328	10	84
14. ควรหลีกเลี่ยงให้ไกลจากครอบครัวที่มีผู้เป็นโรคเอดส์	343	10	69
15. ผู้มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์ควรตรวจหาเชื้อ	388	8	26
16. ถ้ารู้จักวิธีป้องกัน โรคเอดส์ก็ไม่น่ากลัว	371	10	41
17. อย่ารับประทานอะไรในงานศพที่ตายด้วยโรคเอดส์	364	10	48
18. การคิดเชื้อไม่ใช่เรื่องน่าอับอาย	79	10	333
19. ควรให้ผู้คิดเชื้ออาศัยอยู่กับครอบครัวได้	385	11	26
20. ท่านกลัวที่จะต้องดูแลผู้ป่วยเอดส์	254	10	158
21. เป็นโรคเอดส์ตายเสียดีกว่า	269	9	144
22. ท่านเต็มใจที่จะช่วยเหลือญาติที่เป็นโรคเอดส์	343	11	68
23. ถ้าท่านคิดเชื้อ ท่านจะไม่บอกใคร	341	12	69
รวม	7,612	332	1,800
ร้อยละ	78.1	3.4	18.5

ตารางที่ 10 พฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างในอำเภออดอยสะเก็ด

พฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์	ระดับความรู้		
	+	0	-
1. เที่ยวหญิงบริการ	294	11	117
2. เปลี่ยนคู่นอน	298	11	113
3. ร่วมเพศโดยไม่มีการใช้ถุงยางอนามัย	290	12	120
4. ใจปากกับอวัยวะเพศ	289	11	122
5. ร่วมเพศหรือถูกร่วมเพศทางทวารหนัก	287	11	124
6. ใจเพิ่มฉีดยาเสพติดร่วมกับผู้อื่น	295	12	115
7. การรับเลือด	266	13	143
8. สักตัวหรือฉีควางโคกใช้เครื่องมือร่วมกับผู้อื่น	285	11	126
9. ใจไปมีดโกนร่วมกับผู้อื่น	289	11	122
10. ใจที่คัลเลบร่วมกับผู้อื่น	256	11	155
11. ใจเอาหูโคกใช้เครื่องมือร่วมกับผู้อื่น	260	11	151
12. ใจแปรงสีฟันร่วมกับผู้อื่น	215	11	196
รวม	3,324	136	1,604
ร้อยละ	65.7	2.7	31.6

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นและทัศนะของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต่อการดำเนินโครงการเร่งรัดการป้องกันโรคเอดส์ของจังหวัดเชียงใหม่

การประเมินโครงการในส่วนของความคิดเห็นและทัศนะของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการ นี้มีตั้งแต่ระดับอำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน โดยจะแยกพิจารณาเป็นรายอำเภอ และมีขอบเขตครอบคลุมประเด็นต่างๆ อาทิเช่น วัตถุประสงค์ของโครงการ ขั้นตอนการดำเนินงาน ปัจจัยที่มีส่วนทำให้ประสบความสำเร็จและไม่สำเร็จ และปัญหาที่พบจากการดำเนินกิจกรรมของโครงการ

อำเภอสาร์ภี

จากการประเมินผลโดยภาพรวมของการดำเนินโครงการฯ ที่อำเภอสาร์ภี ยังไม่มีความพร้อมในการดำเนินโครงการไม่มากนัก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการ

ลักษณะของวัตถุประสงค์ในโครงการฯ ต่าง ๆ นั้นเน้นการให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์แก่ผู้เข้ารับการอบรม เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการฯ ส่วนมากมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ ของแต่ละโครงการฯ ตามที่หน่วยงานเกี่ยวข้องเสนอขึ้นมาเป็นอย่างดี ซึ่งปรากฏในข้อมูลการสัมภาษณ์ดังนี้

“ให้นักเรียนในโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ ป้องกันตนเองได้ ปฏิบัติตนได้ถูกต้อง”

“เพื่อเผยแพร่ความรู้ให้ชุมชนยอมรับ และช่วยเหลือผู้ป่วยและครอบครัว”

“ให้นักเรียนมีความรู้ และตระหนักถึงอันตรายจากโรคเอดส์”

“เพื่อให้ผู้ป่วยได้แสดงความในใจให้กำลังใจและให้ความรู้แก่เขา ช่วยลดอัตราการติดเชื้อวัณโรคซึ่งเชื่อว่าเป็นโรคแทรกที่พบมากในผู้ป่วยโรคเอดส์”

2. ขั้นตอนในการดำเนินงานกิจกรรมของโครงการ

2.1 ขั้นตอนเริ่มต้น หรือที่มาของโครงการ

โครงการต่าง ๆ ของอำเภอสาร์ภีได้รับการผลักดันให้เกิดขึ้นจากนโยบายของ สาธารณสุขจังหวัด ในขั้นเริ่มแรกนั้นทางทีมงานของอำเภอสาร์ภียังไม่มีความพร้อมในการ ดำเนินโครงการทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการต่างๆ เป็นต้นสังกัดของแต่ละโครงการ ไม่ทราบความเป็นมาของโครงการเร่งรัดและควบคุมโรคเอดส์ และผู้บริหารมิได้เข้าร่วม ประชุมชี้แจง ดังนั้นจากจุดนี้จึงเห็นว่าทางอำเภอสาร์ภียังไม่ทราบขั้นตอนที่ชัดเจนว่าควร จะดำเนินการอย่างไร

2.2 การดำเนินงานของกิจกรรมตามโครงการต่าง ๆ

โรงเรียนมัธยมไม่ค่อยจะพบอุปสรรค เนื่องจากมีคณะกรรมการเอดส์ มี นโยบายชัดเจน ผู้อำนวยการและครูเข้าใจและตระหนักถึงปัญหาเอดส์ กิจกรรมดำเนินไป ตามแผน ประถมมีอุปสรรคที่พบอยู่บ้าง เนื่องจากผู้อำนวยการบางโรงเรียนไม่เข้าใจนโยบาย เพราะเป็นงานของ สำนักสาธารณสุขอำเภอ ถ้าผ่านทางสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ จะ ทำให้ปัญหาคลง ส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาของสสอ/รพอ มากกว่า

2.3 ด้านการประสานงานเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการฯ

เนื่องจากการดำเนินงานในขั้นเริ่มต้น ยังไม่มีความพร้อมทำให้การดำเนินงาน ลำช้า ประกอบกับการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ จึงทำให้การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ค่อนข้างน้อย การได้รับความร่วมมือมีน้อยการดำเนินงานกิจกรรมของ โครงการฯ จึงกระทำได้ค่อนข้างเร่งรัด ให้เสร็จทันตามโครงการที่เสนอขึ้นไปทางจังหวัด

อย่างไรก็ตามมีเจ้าหน้าที่บางหน่วยงานที่มีความเข้าใจในที่มาของโครงการ และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการประสานงานกับทีมงาน โครงการของหน่วยงานดัง กล่าวจึงค่อนข้างประสบความสำเร็จ

จากข้อมูลการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้ให้ความเห็นไว้ดังนี้

“ยังไม่ค่อยได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร โครงการนี้ใหม่ยังไม่ลึกซึ้ง หรือทำความเข้าใจกับงานนี้ นอกจากผู้เขียนแผนและผู้ร่วมงาน 2-3 คน เจ้าหน้าที่ สถาบันอนามัยอำเภอ ไม่ว่าง มีงานอื่นทำ ผู้ใหญ่บ้านไม่อยู่ให้พบ อาสาสมัครสาธารณสุข ไม่ว่างมาพบ”

“การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องยังน้อยเพราะไม่มีเวลา บางครั้งไม่ได้รับความร่วมมือ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ไม่ได้อยู่ปฏิบัติงาน”

“บางคนไม่ใครให้ความร่วมมือเพราะคิดว่าไม่ใช้งานของเขา หรือบางครั้งก็คิดเหมือนกันว่าไม่เพิ่มภาระหน้าที่ให้เขา”

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จหรือไม่สำเร็จ

ในประเด็นนี้พบว่าความเข้าใจเจ้าหน้าที่ที่มีต่อโครงการเร่งรัดการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ ยังไม่ชัดเจน ประกอบกับขาดการประสานที่เพียงพอกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหัวหน้างานที่เกี่ยวข้องจะต้องมีส่วนร่วมกับความเป็นมาของโครงการด้วย จึงจะทำให้การให้ความร่วมมือเป็นไปด้วยดี

สำหรับด้านการประเมินโครงการอบรมต่าง ๆ ในขณะนี้นั้นทางอำเภอสารภียังอยู่ในระหว่างการดำเนินกิจกรรมบางโครงการก็ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนงาน จึงไม่สามารถกล่าวได้ว่าประสบความสำเร็จหรือไม่

แต่เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมอบรมกับชาวบ้านในชุมชนได้สะท้อนทัศนะว่า “จากการทำสนทนากลุ่มกับ ชาวบ้าน พบว่าชาวบ้านมีความรู้เรื่องโรคเอดส์พอสมควร แต่ยังขาดความเข้าใจที่จะอยู่ร่วมกับครอบครัวผู้ป่วยโรคเอดส์”

“ยังสรุปไม่ได้ ยังไม่ทราบเพราะยังไม่สิ้นสุดโครงการ”

4. ปัญหาที่พบในการดำเนินโครงการ และกิจกรรม

จากการประเมินผลในทัศนะของเจ้าหน้าที่ พบปัญหาดังนี้

4.1 การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ

เนื่องจากเป็นโครงการ ที่ต้องร่วมงานกับหลายหน่วยงานในอำเภอ แต่การประสานงานของอำเภอสารภียังไม่มีความพร้อม จึงเป็นปัญหาทำให้หน่วยงานอื่น ๆ มองว่างานของโครงการนี้น่าจะเป็นของฝ่ายสาธารณสุขเท่านั้น ดังข้อความจากการประเมินจากทัศนะของเจ้าหน้าที่ดังนี้

“กำลังคนมีเพียงพอที่จะปฏิบัติงาน ถ้าทุกคนทุกหน่วยงานเห็นว่างานเอดส์เป็นงานของตน แต่หน่วยงานอื่นก็ยังคงคิดว่าเป็นงานของสาธารณสุข”

“งานในโครงการที่ทำ ถ้ามีเวลาทำจริงก็คงไปได้ดี แต่ทุกวันนี้เจ้าหน้าที่แต่ละคนมีงานประจำเต็มอัตราทุกคนอยู่แล้ว การออกชุมชนค้นหาผู้ป่วยจึงเป็นปัญหาจุกจิก ทำงานไม่คล่องตัวเท่าที่ควร”

“ระยะเวลาดำเนินงานมีน้อย แต่ละหน่วยงานมีงานมาก พอกิจกรรมนี้น่ามาแทรกไว้ในหลักสูตร ทำให้เพิ่มงานกับครู”

4.2 ความล่าช้าในการเบิกจ่ายงบประมาณ

จากการประเมินพบว่า ผู้ดำเนินกิจกรรมจะต้องหาเงินมาสำรองจ่ายบางรายการ ก่อนการเบิกจ่ายล่าช้ามีขั้นตอนมาก นอกจากนี้งบประมาณที่ใช้กับโครงการฯ บางโครงการที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ ไม่สอดคล้องกับการเบิกจ่ายงบประมาณใช้เป็นปีการศึกษา ประเด็นนี้ยังขาดความเข้าใจที่ชัดเจน ผู้ร่วมงานจากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้การทำงานล่าช้า

4.3 ปัญหาอื่นๆ มีดังนี้

- (1) เวลาและจำนวนบุคลากร เนื่องจากมีงานประจำอยู่แล้ว การมีโครงการฯ นี้ทำให้เพิ่มปริมาณงาน ไม่สามารถที่จะทำงานโครงการฯ นี้ได้ดี
- (2) งบประมาณน้อยเกินไป และดำเนินการล่าช้า เมื่อเทียบกับสัดส่วนกับจำนวนบุคลากรที่มีน้อย เงินงบประมาณที่ได้ส่วนมากนำไปใช้เป็นเงินค่ารางวัล นอกนั้นผู้ปฏิบัติงานต้องจัดหาเองทั้งหมด
- (3) ขั้นตอนการทำงานในชุมชนนั้น คณะทำงานจากหน่วยงานอื่นส่วนมากถอนตัว เนื่องจากอ้างว่าไม่มีเวลาว่าง ทำให้เจ้าหน้าที่จากสาธารณสุขจังหวัดต้องเป็นผู้ปฏิบัติงานในชุมชนเอง
- (4) การดำเนินกิจกรรมในชุมชนในช่วงฤดูฝนและฤดูเก็บเกี่ยวลำไย ทำให้เป็นอุปสรรคในการนัดหมายอาสาสมัคร ทำให้อาสาสมัครมาไม่ครบ ต้องเข้าไปในพื้นที่ซ้ำกับหลายครั้ง
- (5) ขาดสื่อที่ใช้ในการประกอบกิจกรรม

อำเภอแม่ริม

จากการประเมินโครงการปรากฏว่าผลการดำเนินงานตามโครงการเร่งรัดการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ของอำเภอแม่ริมมีลักษณะของการปรับเปลี่ยนในระหว่างการดำเนินโครงการ เพื่อให้มีความเหมาะสมขึ้น ซึ่งมีประเด็นที่ควรพิจารณาดังนี้

1. ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการฯ

การติดตามผลกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องพบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการโดยรวมและมีความชัดเจนในกิจกรรมของโครงการต่าง ๆ ที่หน่วยงานผู้เกี่ยวข้องเสนอต่อทางจังหวัด โครงการต่าง ๆ ที่เสนอไปนั้นส่วนมากมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ป่วยและเน้นการสร้างแนวคิดให้ชุมชนมีความเข้าใจที่ถูกต้องในการอยู่ร่วมกับผู้ป่วย

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ปรากฏดังนี้

“เพื่อเผยแพร่ความรู้โรคเอดส์”

“เพื่อให้คำปรึกษาแก่เด็ก เยาวชน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์”

“เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์โรคเอดส์”

“เพื่อให้การช่วยเหลือทั้งทางร่างกายและจิตใจแก่ผู้ป่วย”

2. ขั้นตอนในการดำเนินงานของโครงการ

2.1 ขั้นตอนเริ่มต้นหรือที่มาของโครงการ

โครงการต่าง ๆ ของอำเภอแม่ริม ถูกเสนอขึ้นไปที่ทางจังหวัดตามนโยบายของสาธารณสุขจังหวัด และได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการต่อไป ตามระเบียบทางราชการ

2.2 ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรมของโครงการ

โครงการเกือบทุกโครงการมีการประสานงานเพื่อขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น จัดให้มีการประชุมมีการติดต่อประสานงานที่ต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เน้นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับที่มาของโครงการเร่งรัดการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ เพื่อสร้างพื้นฐานความคิดให้ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรมมีแนวความคิดไปในทางเดียวกัน ลักษณะการดำเนินงานกิจกรรมของโครงการฯ มีการประสานงานร่วมมือดีระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ และของ องค์กรพัฒนาเอกชน นอกจากนี้ทีมงานทำงานค่อนข้างต่อเนื่องอย่างเข้าใจตรงกัน และมีความพร้อมในการ เตรียมชุมชน บางกิจกรรมมีส่วนเข้าไปเสริม การดำเนินงานที่ได้กระทำอยู่แล้ว เช่น การดำเนินงานในเรื่องกองทุนของฝ่ายเวชกรรมสังคมของโรงพยาบาลจังหวัดเป็นต้น

จากการสัมภาษณ์ทัศนะของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทราบข้อมูลดังนี้

“ได้รับความร่วมมือด้วยดีจากทุกฝ่าย”

“ทางวัดให้ความร่วมมือดีมาก โดยเฉพาะเจ้าอาวาส”

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของการดำเนินกิจกรรม

จากการติดตามผลพบว่า เจ้าหน้าที่ของอำเภอแม่ริมมีความพร้อม และมีทีมงานประสานงานที่ชัดเจนตั้งแต่เริ่มต้นโครงการประกอบกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องของฝ่ายต่าง ๆ มีแนวคิดเกี่ยวกับโครงการ สอดคล้องกัน จึงเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญทำให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปด้วยดี

ในการประเมินความสำเร็จของโครงการ ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่เห็นว่า การดำเนินกิจกรรมของโครงการค่อนข้างประสบความสำเร็จโดยพิจารณาจากปริมาณของผู้เข้าร่วมรับการอบรม และความสนใจของผู้รับการอบรม ที่จะใช้การชักถามวิทยากร

อย่างไรก็ตามหลายโครงการยังอยู่ในระหว่างการดำเนินงานจึงไม่สามารถกล่าวได้ว่าประสบความสำเร็จมากนักน้อยเพียงใด

4. ปัญหาที่พบจากการดำเนินงานกิจกรรมของโครงการ

ทีมงานของอำเภอแมริมไม่พบปัญหาที่ชัดเจน อาจจะมีอยู่เพียงเรื่องของความล่าช้าในการเบิกจ่ายงบประมาณเท่านั้น ซึ่งทำให้การดำเนินไม่คล่องตัว และทำให้เสียเวลาในการทำงาน

ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมในระดับหมู่บ้านของอำเภอแมริม

จากการรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ในระดับหมู่บ้านจำนวนหนึ่งเพื่อต้องการทราบความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับโครงการต่าง ๆ ที่เข้ารับการอบรมพบว่า โดยทั่วไปแล้วผู้เข้ารับการอบรมในระดับหมู่บ้านเป็นตัวแทนของหมู่บ้านที่เข้ามารับการอบรม เช่น ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุข กลุ่มแม่บ้าน ชาวบ้านทั่วไปเห็นว่าโครงการต่าง ๆ ที่เข้ารับการอบรมมีประโยชน์ ประเด็นที่ผู้รับการอบรมสะท้อนความเห็น แบ่งได้ 2 ประเด็น คือ

1. เนื้อหาของโครงการ

ผู้เข้ารับการอบรมเห็นว่าโครงการต่าง ๆ มีประโยชน์เน้นการให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์ ทำให้มีความรู้เรื่องโรคเอดส์มากขึ้น ควรจะมีการถ่ายทอดให้ผู้อื่นรับรู้ และควรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ภายในชุมชนด้วย

2. ลักษณะของสื่อที่ให้ความรู้

ผู้เข้ารับการอบรมได้แสดงความเห็นว่ากิจกรรมในโครงการต่างๆ มีประโยชน์ แต่การให้ความรู้หรือการเผยแพร่ความรู้ที่จะได้ประโยชน์มากที่สุดควรกระจายข่าวสารโดยเสียงตามสายหรืออาสาสมัครสาธารณสุข และการประชุมชาวบ้าน ส่วนสื่อต่าง ๆ เช่น การคิดประกาศตามที่อ่านหนังสือพิมพ์หมู่บ้านหรือการฉายภาพยนตร์มีประโยชน์มากพอสมควร

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ทัวไปของผู้เข้ารับการอบรม

ผู้เข้ารับการอบรมมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

- (1). ควรจะให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์แก่ทุกครัวเรือน
- (2). ต้องการให้มีโครงการอบรมเรื่องโรคเอดส์บ่อย ๆ
- (3). ต้องการให้มีการรณรงค์อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

อำเภอคอยสะเกิด

จากการประเมินผลปรากฏว่า โดยภาพรวมของการดำเนินโครงการของอำเภอ คอยสะเกิดค่อนข้างดี และสามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามโครงการที่เสนอต่อทางจังหวัด ได้บรรลุเป้าหมายดังรายละเอียดตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ความเข้าใจที่มีต่อวัตถุประสงค์ของโครงการฯ

การติดตามผลพบว่า ผู้ที่รับผิดชอบโครงการต่าง ๆ ตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะนั้นมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ ตามประเภทของกิจกรรมและโครงการที่ได้เสนอ ต่อทางจังหวัด ซึ่งลักษณะวัตถุประสงค์ของโครงการโดยภาพรวมนั้น แบ่งได้ 3 ลักษณะเช่น

1.1 เพื่อสร้างความรู้ให้แก่ชุมชน

โครงการที่ดำเนินการโดยโรงพยาบาลอำเภอ เน้นให้ความรู้แก่ผู้ป่วย ส่วน โครงการที่ดำเนินการโดยโรงเรียน เน้นการให้ความรู้แก่นักเรียน ดังเช่นที่สะท้อนจากการ สัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ให้ชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ และจำเป็นต้องลดช่องว่าง ระหว่างผู้ติดเชื้อ ผู้ป่วยกับชุมชนลง”

“เด็กนักเรียนมัธยมปลายเป็นกำลังสำคัญที่ก้าวไปสู่ผู้ใหญ่ ถ้ามีความรู้ความ เข้าใจที่ดีเกี่ยวกับโรคเอดส์แล้ว ปัญหาสังคมอาจจะลดน้อยลง เด็กในวันนี้จะเป็นผู้ใหญ่ดีในวัน ข้างหน้า”

“เพื่อให้คนในชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ได้ถูกต้อง”

1.2 เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับโรคเอดส์

จากการพิจารณาจากทั้งหมดโครงการของอำเภอคอยสะเก็ดนั้นพบว่า นอกจากจะเน้นการให้ความรู้แล้ว ยังให้ความสำคัญต่อเรื่องทัศนคติต่อโรคเอดส์ เพื่อสร้างความเข้าใจ ความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ติดเชื้อในชุมชน ซึ่งโครงการในลักษณะเช่นนี้เป็นผลดีต่อชุมชนมาก ดังปรากฏในข้อมูลการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“สร้างความสัมพันธ์อันดีและทัศนคติร่วมกันในเรื่องสุขภาพอนามัยระหว่างชาวบ้านกับบุคลากรของรัฐบาลในหน่วยงานของสาธารณสุข”

“เป็นการปลูกจิตสำนึกความเป็นมนุษย์ร่วมโลกจากทุกคนเข้าใจซึ่งกันและกัน ถึงแม้ว่าบุคคลผู้นั้นจะเป็นโรคร้ายที่น่ารังเกียจก็ตาม”

“เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจกับผู้ติดเชื้อเอดส์ ว่ายังมีคนต้องการพวกเขาอยู่ และสังคมก็ยังยอมรับ”

“ในชุมชนยอมรับ ให้กำลังใจ ทำให้อยู่ในชุมชนได้อย่างปกติสุขเหมือนเดิม”

“มีทัศนคติที่ดีต่อผู้ติดเชื้อ และผู้ป่วย”

“ช่วยเป็นตัวประสานความเข้าใจผิดในชุมชน ก่อให้เกิดการยอมรับและความเข้าใจครอบครัวผู้ติดเชื้อและผู้ป่วย”

1.3 ลักษณะของวัตถุประสงค์ที่จัดว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของหน่วยงาน

จากการประเมินผลในความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ให้ทัศนะว่ากิจกรรมในโครงการ ดังกล่าวเป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานที่ต้องกระทำเป็นประจำอยู่แล้ว ความคิดเห็นดังต่อไปนี้

“ทางโรงพยาบาลถือว่าเป็นหน้าที่โดยตรง”

“เป็นหน้าที่ที่จะต้องให้ความรู้แก่ชาวบ้านให้เข้าใจถึงโรคเอดส์ว่ามีที่มาที่ไปอย่างไร”

“เพื่อลดอัตราการป่วยและตายจากโรคเอดส์ในผู้ติดเชื้อ และลดอัตราการตายก่อนเวลาอันควร”

“พระสงฆ์ที่ได้รับการถวายความรู้ ก็ต้องนำไปอบรมสั่งสอนประชาชนโดยตรง”

“โรงพยาบาลเป็นองค์กรที่ชาวบ้านให้การยอมรับ และให้คำปรึกษาแนะนำ เพราะฉะนั้น จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่โรงพยาบาลแนะนำเรื่องโรคเอดส์ ชาวบ้านจะให้การยอมรับ และเชื่อฟังในสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้เป็นอย่างดี”

2. ขั้นตอนในการดำเนินงานโครงการ

2.1 ขั้นตอนเริ่มต้นหรือที่มาของโครงการ

โครงการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นนโยบายจากสาธารณสุขจังหวัด มอบหมายให้อำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ โดยให้ทางอำเภอเสนอโครงการและกิจกรรมขึ้นมาทางจังหวัด เพื่อพิจารณาอนุมัติงบประมาณดำเนินการต่อไป

2.2 การดำเนินงานกิจกรรมของโครงการ มีดังนี้

2.2.1 มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีการรับผิดชอบในการปฏิบัติดูแลโครงการ ตลอดจนประสานงานติดต่อวิทยากร ทีมงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม

2.2.2 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และการให้อบรมแก่ชุมชนโครงการต่าง ๆ มักจะเป็นโครงการที่ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ทางอำเภอคอยสะกด โดยใช้วิธีการดังนี้

(1) ใช้วิธีการประชุมชี้แจงกับทีมงานและผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงานประสานงานกับกลุ่มผู้ติดเชื้อต่าง ๆ ในการประชาสัมพันธ์ให้มารับบริการ

(2) ประชุมชี้แจงกับผู้นำชุมชนถึงวัตถุประสงค์การดำเนินงาน

(3) ใช้รูปแบบการอบรมโดยวิธีสนทนากลุ่มเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้แก่ชุมชน

โดยสรุปภาพรวมแล้ว การดำเนินงานของอำเภอคอยสะกด มีขั้นตอนที่ชัดเจนและผู้รับผิดชอบโครงการประสานงานอย่างต่อเนื่องไม่ขาดตอนทำให้การดำเนินงานของโครงการเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งลักษณะการดำเนินงานที่มีขั้นตอนเช่นนี้ ช่วยทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไป ด้วยดี

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จหรือไม่สำเร็จของโครงการฯ

การประเมินความสำเร็จของโครงการต่าง ๆ นี้ ประเมินจากความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการฯ ต่าง ๆ เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วอำเภอดอยสะเก็ดสามารถดำเนินโครงการฯ ได้ตามที่กำหนดไว้ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานดังกล่าวได้ด้วยดีได้แก่

3.1 ความกระตือรือร้นของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

จากการประเมินผลพบว่าการประสานงานของโครงการค่อนข้างดี ประกอบกับการดำเนินงานมีขั้นตอนที่ชัดเจนต่อเนื่อง การประสานงานได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ทั้งในรูปของการจัดการ และในเรื่องของความร่วมมือจากชุมชน ดังปรากฏจากทัศนะของเจ้าหน้าที่ดังนี้

“เจ้าหน้าที่ทุกคนเล็งเห็นความสำคัญ และต้องการให้โรคเอดส์สามารถควบคุมได้ เพราะฉะนั้นทุกขั้นตอน ของการประสานงานจึงเป็นไปอย่างราบรื่น”

“ได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ”

“ได้รับความร่วมมือจากชุมชนพอสมควร บางชุมชนก็ดีมากบางชุมชนก็น้อย”

3.2 ความสนใจของผู้เข้าร่วมรับการอบรม

ในการประเมินความสำเร็จของโครงการนี้ ประเมินจากเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง และ เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ดำเนินโครงการให้ความเห็นว่า ความสำเร็จของโครงการต่าง ๆ น่าจะดูได้จากจำนวนผู้เข้าร่วม ความสนใจ ความอยากรู้ของผู้เข้ารับการอบรม อย่างไรก็ตามการประเมินความสำเร็จของโครงการในระยะสั้น คงประเมินได้ไม่ชัดเจนมากนัก แต่ถ้าจะกล่าวว่าประสบความสำเร็จจริงผู้ปวยน่าจะลดลง จึงจะแสดงว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการฯ

จากข้อความต่อไปนี้เป็นคำกล่าวที่สะท้อนจากทัศนะของเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินโครงการต่าง ๆ

“จุดที่น่าจะประสบผลได้โดยตรงก็คือ ตัวแทนที่เข้ารับการอบรมสนใจถาม และตอบคำถามวิทยากรได้”

“พวกที่เข้ารับการอบรมมีความอยากรู้ เพื่อนำไปบอกกล่าวแก่เพื่อนบ้าน”

“คิดว่าโครงการบรรลุมัตถุประสงค์มากพอสมควร โดยดูจากจำนวนผู้เข้าร่วม รับการอบรม”

“มีความสำเร็จพอสมควรโดยวัดจากโครงการต่อเนื่อง ขยายเครือข่ายในชุมชนและชุมชนให้ความร่วมมือ”

4. ปัญหาที่พบในการดำเนินโครงการ และกิจกรรม

จากการประเมินโครงการพบของอำเภอคอยสะเกิดปัญหาดังนี้

4.1 ความล่าช้าในการเบิกจ่าย

ในบางหน่วยงานไม่มีปัญหาในเรื่องการเบิกจ่าย แต่บางหน่วยงานมีปัญหาเรื่องการเบิกจ่าย จึงจำเป็นต้องเบิกเงินงบประมาณจากส่วนกลางมาใช้จ่ายก่อน ซึ่งตรงจุดนี้ทำให้การดำเนินงานบางโครงการเป็นไปโดยเชิงช้าไม่ทันการ นอกจากนี้ยังพบว่ามีความล่าช้าในขั้นตอนของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณจากทางสาธารณสุขจังหวัดด้วย

4.2 อุปกรณ์และสื่อที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากการผลิตสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรมจะได้รับมาจากส่วนกลาง ซึ่งสื่อดังกล่าวมิได้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของโครงการ สื่อจำนวนมากเป็นสื่อที่เป็นเรื่องพื้นฐานของโรคเอดส์ซึ่งชาวบ้านรับรู้อยู่แล้ว ดังนั้นเจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบโครงการจึงให้ความเห็นว่า

“ควรให้ผู้รับผิดชอบโครงการผลิตสื่อเองเพื่อจะได้ตรงกับจุดมุ่งหมายและความต้องการที่ตรงกับความรู้อย่างชาวบ้าน เพราะเท่าที่ผ่านมา ทางส่วนกลางผลิตแต่สื่อที่ใคร ๆ ก็รู้ว่าเอดส์ติดได้จากเข็ม การมีเพศ แต่ชาวบ้านไม่เคยรู้เลยว่าโรคเอดส์มีที่มาอย่างไรในร่างกายของคนเราได้อย่างไร”

“อุปกรณ์ประกอบการปฏิบัติงานที่ส่งมาไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายของโครงการเท่าใดนัก ขาด และ เป็นเพียงพื้นฐานของความเข้าใจของชาวบ้านที่ชาวบ้านทุกคนรู้แล้ว”